

rh

**50.
REVIJA
HRVAT-
SKOG
FILMSKOG
STVARA-
LAŠTVA**

**ZAGREB,
23. – 25.
STUDENOG
2018.**

Hrvatski filmski savez
Kinoklub Zagreb

PRIREDIVAČKI ODBOR

Dalija Dozet, Kinoklub Zagreb
Damir Pezerović, Hrvatski filmski savez
Daria Blažević, Kinoklub Zagreb
Dario Dević, Kinoklub Zagreb
Diana Nenadić, Hrvatski filmski savez
Dražen Puklavec, Kinoklub Zagreb
Dražen Žerjav, Kinoklub Zagreb
Duško Popović, Hrvatski filmski savez
Igor Bezinović, Hrvatski filmski savez
Iva Harandi, Hrvatski filmski savez
Lana Kosovac, Kinoklub Zagreb
Lea Štranjgar, Hrvatski filmski savez
Maja Čuljak, Kinoklub Zagreb
Marko Rojnić, Hrvatski filmski savez
Matej Beluhan, Kinoklub Zagreb
Mia Maros, Kinoklub Zagreb
Tin Meze, Kinoklub Zagreb
Matko Burić, Hrvatski filmski savez
Mislav Vinković, Hrvatski filmski savez
Petrica Belc, Kinoklub Zagreb
Sanja Zanki Pejić, Hrvatski filmski savez
Tomislav Šoban, Kinoklub Zagreb
Tonći Gaćina, Hrvatski filmski savez
Vedran Šuvar, Kinoklub Zagreb
Višnja Vukašinović, Kinoklub Zagreb
Zorko Sirotić, Kinoklub Zagreb

Obilježavanje značajnih obljetnica, poput devedeset godina Kinokluba Zagreb odnosno prvih pedeset filmskih revija Hrvatskog filmskog saveza, često probudi ili ojača spoznaju o važnosti bilježenja povijesti. U tom je obilju proteklih godina bilo bezbroj događanja i cijelih generacija vrijednih ljudi koje su u njima sudjelovale, a to mnoštvo podataka, koji nisu samo reminiscencija prošlosti, već (bi trebali biti) i putokazi budućnosti za mudre mlade koji dolaze, ponajviše živi u našim sjećanjima. Dok ih još ima. I sjećanja i nas.

U žaru stvaranja, koji je jedan od najvećih užitaka koje znamo, obično se zaboravlja *bilježiti*, iako je tehnologija registriranja silno uznapredovala od onih davnih dana spiljskih crteža, kamenih zapisa ili pisanja po papiru i pergamentu do sveprisutne digitalizacije. No, protok vremena, različite promjene u našim društvinama, od kulturnih do ideoloških, ili naprosto lijenost, uz vječno krivu predodžbu da će *biti vremena i za to*, ili da sve počinje od *nas i da prije nije ničega bilo*, uporno nas ostavljuju bez, ovako ili onako, zapisanih i vjerodostojnih podataka. To je imenitno svakoj društvenoj djelatnosti, od politike do sporta, pa ne bi bilo realno očekivati da je zaobišlo film.

Iako je puno toga zabilježeno i dokumentirano, mnogo je i nedostajućih podataka, pa se istraživači često suoče s *pabirčenjem* (davnom metodom skupljanja odbačenih ili zaboravljenih zrna pšenice ili kukuruza na poljima, od čega su preživljivali cijeli naraštaj) povijesti, sretni da pronađu i

ovoliko. I nadajući se da će u nekom novom pokušaju pronaći više.

Hrvatski filmski savez (su)organizator je *Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva djece, Filmske revije mladeži i Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva*, a sve su utemeljene na dugoj tradiciji neprofesijskog filmskog stvaralaštva, od 1928. godine, kada je osnovana kino sekcija unutar Foto kluba Zagreb, kao začetak budućeg Kinokluba Zagreb, prvog u ovom dijelu Europe i jednog od najstarijih na svijetu, odnosno 1934. godine kada je održana prva revija domaćeg filma u Zagrebu.

Prvi zagrebački festival amaterskog filma (sedamnaest autora s 45 filmova) organizirao je Kinoklub Zagreb 1954. godine, a prvi dječji filmski klub osnovan je 1955. godine u tadašnjem Pionirskom gradu u Zagrebu. Koncem osamdesetih godina prošloga stoljeća djelovalo je u Hrvatskoj šezdesetak klubova odraslih kinoamatera i čak 190 dječjih kinoklubova ili školskih filmskih sekcija. Oba su događaja dala poticaj za čvršćim povezivanjem neprofesijskih filmskih autora, između ostaloga i godišnjim prezentacijama njihovih filmova. Prije više od pola stoljeća, kada su se počele organizirati i provoditi revije dječjeg filmskog stvaralaštva odnosno filmskog stvaralaštva odraslih, uloga je filmskih klubova i školskih filmskih skupina bila posve drugačija. Filmska je tehnika bila rijetka i teško dostupna, od kamera i stativa do rasvjete i montažnih stolova, a filmska traka na kojoj se tada radio, od osmice do šesnaestice, vrlo skupa. Klubovi su se bavili organizacijom snimanja, zainteresirani autori su morali komisijama za odabir scenarija

dostavljati svoje radove, čekati na slobodne termine u kojima su mogli dobiti potrebnu opremu, a posebno je teško bilo dočekati povratak razvijene filmske trake, jer bi se tek tada vidjelo što je zaista snimljeno. Klubovi su u pravilu organizirali klupska natjecanja ili smotre, na kojima su autori drugim članovima kluba i ostalim gledateljima prikazivali svoje filmove, ne bi li provjerili njihovu kvalitetu u odmjeravanju s radovima kolega, a ponegdje su takve filmske priredbe završavale i odabriom te nagradivanjem najboljih. Tehnološkim napretkom, a posebno digitalizacijom te prijelazom na video, problemi s opremom su uglavnom nestali jer je danas relativno lako i svima dostupno nabaviti kamere i montažne računalne programe, pa je moguće snimati gotovo neograničeno. Pri tomu svakako valja voditi računa o tome da tehničke mogućnosti ne nadvladaju stvaralačke ideje i da kvantiteta zaista dovede do kvalitete.

Uz interna klupska natjecanja i smotre pojavila se i potreba za okupljanjem autora iz cijele zemlje, pa su tako pokrenute revije filmskog stvaralaštva djece, odnosno odraslih koje su se u početku odvijale povremeno, da bi se kasnije ustalile i pretvorile u svakogodišnja okupljanja. Stvaranje Kino saveza Hrvatske 1963. godine, današnjeg Hrvatskog filmskog saveza, bitno je unaprijedilo cijeli sustav. Dječja revija okuplja autore iz brojnih školskih filmskih skupina, čiji broj varira ali se uvijek kreće između stotinu i dvije stotine, a za službene projekcije odabere se sedamdesetak najboljih filmova koji se zatim natječu kako bi izlučili najbolje od njih. *Revija hrvatskog filmskog stvaralaštva djece* svake se godine održava u drugome

gradu, kako bi se pospješilo širenje filmske i medijske kulture i povećao broj školskih filmskih skupina. Pokazalo se da je nekadašnja praksa zajedničkog održavanja revije učenika osnovnih i srednjih škola neprimjerenata, zbog posve različitih pristupa, zanimanja i tema, pa je tako pokrenuta posebna *filmska revija mladeži* koja se, skupa s međunarodnim festivalom srednjoškolskog filma *Four River Film Festival* tradicionalno održava u Karlovcu. Revija odraslih okuplja autore od osamnaest godina naviše, članove filmskih klubova, samostalne autore te studente s umjetničkih akademija, a među njima su i brojni veterani, koji se neprofesijskim filmskim stvaralaštвom bave i danas. I *Revija hrvatskog filmskog stvaralaštva* seli se svake godine u drugi grad. Ove se godine u Zagrebu održava *50. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva*.

1. revija Kino saveza Hrvatske, u suradnji s Kino klubom Zagreb, održana je na Komornoj pozornici Studentskog centra u Zagrebu 19. i 20. prosinca 1964. godine, a dvadeset autora iz šest klubova prijavilo je ukupno 65 filmova, od kojih je 30 odabrano za službene projekcije.

2. revija Kino saveza Hrvatske, ponovo u suradnji s Kino klubom Zagreb, održana je 14. i 15. prosinca 1966. godine, u Tehničkom muzeju u Zagrebu, 44 autora iz 15 klubova je prijavilo 106 filmova, a za službene projekcije je odabrano njih 37.

3. revija Kino saveza Hrvatske, naravno ponovo u suradnji s Kino klubom Zagreb, održana je 21. i 22. prosinca 1968. godine, u Centru za kulturu i informacije u Zagrebu, s 44 autora iz 11 klubova, a ukupno su

prijavljena 83 filma, od kojih je za službene projekcije odabранo 39.

4. revija Kino saveza Hrvatske, ovoga puta u suradnji s Kino foto klubom Jadran iz Rijeke, održana je 1969. godine, u Domu JNA u Rijeci, a 31 autor iz 13 klubova prijavio je 72 filma, od kojih je 31 odabran u službenu konkurenciju.

5. revija Kino saveza Hrvatske održana je u suradnji s Kino klubom Split od 6. do 8. studenoga 1970. godine, u Kinu Zlatna vrata u Splitu, s 45 prijavljenih filmova 24 autora iz 13 klubova i 25 filmova u službenu konkurenciji.

6. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s Kino klubom Zagreb, održana je u Centru za kulturu i informacije u Zagrebu, 3. i 4. prosinca 1971. godine, sa 60 prijavljenih filmova 22 autora iz 12 klubova, a za službenu je konkurenciju odabranо njih 37.

7. revija Kino saveza Hrvatske održana je 14. prosinca 1972. godine u Splitu, u prostorima SDNT Ruder Bošković, kao suorganizatorom, a jedanaest je autora iz pet klubova u službenoj konkurenciji imalo 26 filmova.

8. revija Kino saveza Hrvatske održana je 15. i 16. prosinca 1973. godine u Domu JNA u Rijeci, s Kino foto klubom Jadran kao suorganizatorom, a 22 autora iz 9 klubova prijavilo je 33 filma od kojih se 19 probilo u službenu konkurenciju.

9. revija Kino saveza Hrvatske održana je u Centru za kultu i informaciјe u Zagrebu 6. i 7. prosinca 1975., u suorganizaciji s Kino klubom Zagreb, s čak 80 prijavljenih filmova 49 autora iz 14 klubova, dok je za

službenu konkurenciju izabran 31 rad.

10. revija Kino saveza Hrvatske održana je u suradnji s Kino klubom Zagreb 3. i 4. prosinca 1977. godine, u Centru za kulturu i informacije u Zagrebu, a 32 autora iz 9 klubova prijavilo je ukupno 52 filma, od kojih se 32 našlo u službenu konkurenciji.

11. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s Kino klubom Zagreb, održana je 14. prosinca 1978., u Velikoj dvorani RS Moša Pijade u Zagrebu, s 26 autora iz 8 klubova i 30 prijavljenih filmova, a za službenu ih je konkurenciju odabranо 20.

12. revija Kino saveza Hrvatske 1979. godine je održana u Velikoj dvorani RS Moša Pijade u Zagrebu, u suorganizaciji s Kino klubom Zagreb, s 29 autora iz 8 klubova koji su prijavili 37 filmova, a u službenoj je konkurenciji bilo njih 26.

13. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s Kino klubom Zagreb, održana je 6. i 7. prosinca 1980. godine u MM centru u Zagrebu, a na nju je 37 autora iz 8 klubova prijavilo 42 filma, dok je za službenu konkurenciju izabranо 26.

14. revija Kino saveza Hrvatske održana je 4. i 5. prosinca 1981. godine u kinu Viševica u Rijeci, u suorganizaciji s Kino klubovima Liburnija odnosno Jadran, s 26 autora iz 8 klubova i 30 prijavljenih filmova, od kojih je službenu selekciju prošlo 20.

15. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s Kino klubom Zagreb, održana je 4. prosinca 1982. godine u kinu Jadran, u Zagrebu, a 16 autora iz 6 klubova prijavilo

je 24 filma i svi su bili prikazani u službenoj konkurenciji.

16. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s FAGEP Samobor održana je 3. i 4. prosinca 1983. godine u kinu Janko Mišić, u Samoboru, a 26 autora iz 7 klubova prijavilo je 32 filma od kojih je za službenu konkurenciju odabranо njih 28.

17. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s Kino klubom Mursa, održana je 23. i 24. studenoga 1984. godine u kinu Kozara u Osijeku, s 46 prijavljenih filmova 39 autora iz 13 klubova, od kojih je samo 15 izabranо za službenu konkurenciju.

18. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s FAGEP Samobor, održana je od 6. do 8. prosinca 1985. godine u kinu Janko Mišić, u Samoboru, s 52 prijavljenha filma 34 autora iz 16 klubova i svi su prikazani u službenoj konkurenciji.

19. revija Kino saveza Hrvatske održana je od 22. do 24. listopada 1986. godine u Zadru, u suorganizaciji s FFK Zadar, u Domu omladine, s 34 autora iz 14 klubova koji su ukupno prijavili 45 filmova, a u službenoj konkurenciji su prikazana 42.

20. revija Kino saveza Hrvatske, u suorganizaciji s FAGEP Samobor, održana je od 3. do 6. prosinca 1987. godine, u kinu NS Janko Mišić, s ukupno prijavljenih 37 filmova 24 autora iz 9 klubova, a iz službene je konkurencije otpao samo jedan.

21. revija Kino saveza Hrvatske održana je od 18. do 20. studenoga 1988. godine u kinu Central u Slavonskoj Požegi, u suorganizaciji s KK Gi-

mnazija, CUO Z. Brkić i Filmskom radionicom Slavonska Požega, a bilo je prijavljeno 46 filmova 37 autora iz 8 klubova, i tek je jedan ispolio iz službene konkurencije.

22. revija Kino saveza Hrvatske trajala je od 16. do 18. lipnja 1989. godine u Centru za film SC-a u Zagrebu, koji je bio i suorganizator, a prijavljeno je i u službenoj konkurenciji prikazano 49 filmova 33 autora iz 7 klubova.

23. revija Kino saveza Hrvatske održana je od 8. do 10. lipnja 1990. godine u kinu Zlatna vrata u Splitu, s Kino klubom Split kao suorganizatorom, s prijavljenih 19 filmova deset autora iz pet klubova, koji su svi i prikazani u službenoj konkurenciji.

24. revija filmskog i video stvaralaštva Hrvatske održana je u Multimedijiskom centru Studentskog centra u Zagrebu 18. i 19. prosinca 1992., u organizaciji Kino saveza Hrvatske, Kino kluba Pan i MM centra Studentskog centra u Zagrebu. Prijavljeno je sedam filmova na S/8 odnosno 16mm te trideset na VHS ili SVHS-u. Selektor filmskih i video ostvarenja je bio dr. Hrvoje Turković, a žiri radio u sastavu Tomislav Gotovac i dr. Mihovil Pansini. U službenoj konkurenciji su prikazana 23 rada, a izvan konkurencije video instalacije Biljane Čakić i Igora Kuduza. Tri mjeseca prije, 10. rujna 1992., Kino savez Hrvatske je primljen u članstvo UNICA-e. Katalog su uredili Vjekoslav Majcen i Vera Robić-Škarica, a za izdavača potpisana Mira Kermek.

25. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 19. do 21. studenoga 1993. u Kazališnoj dvorani u Požegi, u organizaciji Hrvatskog

filmskog saveza, Kino kluba Gimnazijska i Filmske radionice iz Požege, uz Centar za kulturu Požega kao suorganizatora. *Revija* je održana pod pokroviteljstvom Požeško-slavonske županije i Grada Požega. Prijavljeno je 38 filmova, najviše (9) iz Video studija Piccolo, Požega, po pet iz KKZ te KKZ&DLT, Zagreb, po tri iz FKK Slavonski Brod, KK Gimnazija, Požega i Autorskog studija, Zagreb, po dva iz KVK Liburnija film, Rijeka i COOO djece i omladine, Zagreb, a po jedan iz FVK Zlatna dolina, Pleternica, Filmske radionice Požega, KK Zadar i FD Mladost, Osijek, uz dva samostalna autora. Prikazana su 34 filma koja su odabrali Željko Balog i Milan Beslić, a pobjednici su bili *Evening Star* Danijela Šuljića i *Carinarnica vremena Vlade Zrnića*. Publika je vidjela i odabir nagrađenih filmova s 31. revije hrvatskog dječjeg filmskog i video stvaralaštva te program Republike Češke. Katalog je uredio Predrag Zima.

26. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kino kluba Split (osnovanog 27. ožujka 1952. godine), od 25. do 27. studenoga 1994. u Narodnom sveučilištu Zlatna vrata u Splitu. Ukupno je prijavljeno 29 filmova, po osam od samostalnih autora odnosno autora iz Autorskog studija, a ostalih trinaest iz GFR film-video Požega (5), KK Split i COOO djece i mladeži Zagreb (po 2) te po jedan iz Učeničkog doma Križevci, Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu, Video kluba Mursa Osijek i Video film Podravina iz Kloštra Podravskog. Selektori Dario Marković i Hrvoje Turković su predložili 25 za služene projekcije. Članovi žirija su bili Dario Marković, Jurica Pavičić,

Radoslav Pivac, Dušan Tasić i Hrvoje Turković. Na 26. reviji je prikazana i retrospektiva hrvatskog eksperimentalnog filma, program Republike Češke te održana promocija knjige Vjekoslava Majcena *Filmska i video zbirka Hrvatskog filmskog saveza*. Katalog je uredio Slaven Relja.

27. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je 1. i 2. prosinca 1995. godine u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Autorskog studija-fotografija, film, video, u MM centru Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu i prostorima KKZ. Među članovima ocjenjivačkog suda su bili Dario Marković, Miroslav Mikuljan, Diana Nenadić, Mihovil Pansini i Hrvoje Turković, a tajnik je bio Duško Popović. Na četiri revijske projekcije prikazano je 37 filmova od ukupno 68 prijavljenih. Prikazan je i program Republike Češke, otvorena izložba fotografija sudionika Prve ljetne škole Vela Luka '95. i prikazana retrospektiva filmova Kinokluba Zagreb. Katalog je uredila Vera Robić-Škarica, a za izdavača je potpisana Stjepko Težak.

28. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 29. studenoga do 1. prosinca 1996. godine, u Velikoj dvorani Hrvatskog doma u Križevcima, pod pokroviteljstvom Grada Križevaca, a u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Učeničkog doma Križevci. Članovi ocjenjivačkog suda su bili Vinko Brešan, Miroslav Mikuljan, Diana Nenadić, Nikola Novosel i Krešimir Zimonić, a tajnik Milan Beslić. Na 28. reviju prijavljeno je 72 filma, a prikazano 49 radova na četiri revijske projekcije te video programi Republike Češke, Republike Mađarske i Kraljevine Švedske, kao

najbolja selekcija s UNICA-e 1996., održane foto izložbe Marcela Kovčića i učenika Učeničkog doma Križevci odnosno prikazan izbor filmova Mihovila Pansinija u povodu njegova sedamdesetog rođendana. Diana Nenadić konstatirala je kako je ova revija bila konačan oproštaj od celuloida i pozdrav eksperimentu. Katalog je uredila Vera Robić-Škarica, a za izdavača potpisana Stjepko Težak.

29. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kino kluba Liburnija film iz Rijeke u dvorani Filodrammatica u Rijeci od 28. do 30. studenoga 1997. godine, pod pokroviteljstvom Grada Rijeke i Županije primorsko-goranske, a imala je dva kataloga, jedan napravljen uoči održavanja, a drugi, neobično, poslije završetka Revije. Postavljena je izložba fotografija, održane projekcije izabranih filmova autora iz KK Liburnija film odnosno Autorskog studija-fotografija, film, video kao i video program Republike Italije odnosno nagrađenih filmova s UNICA-e te film autorice Rade Šešić *Soba bez pogleda*, posvećen ljudima iz ratnog Sarajeva. Prijavljeno je osamdeset filmova, a prikazana su 33, između kojih je žiri u sastavu predsjednik Aldo Paquola i članovi Ante Peterlić, Nenad Puhovski, Zoran Tadić i Hrvoje Turković, s tajnikom žirija Milanom Beslićem, najboljima proglašio Emit autorice Ane Šimičić, *Sunce, sol i more* Daniela Šuljića te Nešto osobno Milana Bukovca. Katalog je uredila Vera Robić-Škarica, a za izdavača potpisana Hrvoje Turković.

30. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 27. do 29. studenoga 1998. godine, u znaku

obilježavanja sedamdeset godina organiziranog djelovanja hrvatskog neprofesijskog filmskog i video stvaralaštva, u dvorani MM centra Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza, Autorskog studija-fotografija, film, video, Hrvatske zajednice tehničke kulture i Sveučilišta u Zagrebu, Studentskog centra, Programa kulture MM centra. Pokrovitelj je bilo Gradsko poglavarstvo Grada Zagreba. Ocjenjivački je sud djelovao u sastavu predsjednik Mihovil Pansini (koji je i odabrao filmska i video ostvarenja za programe retrospektive) te članovi Petar Krelja, Diana Nenadić, Ante Peterlić i Zoran Tadić, s tajnikom Duškom Popovićem. Prikazani su filmska reportaže s 27. revije, tri programa retrospektive i program Švicarske, otvorena prigodna izložba filmskih plakata, a na tri službene projekcije prikazano pedeset odabralih filmova, od ukupno 78 prijavljenih. U katalogu je između ostalog objavljen tekst Vjekoslava Majcena o *Hrvatskom neprofesijskom filmu / Sedamdeset godina kinoamaterizma u Hrvatskoj (1928.-1998.)*, a Duško Popović u tekstu *Salon odbijenih* otvara temu (ne)dostupnosti publici onih filmova koji nisu prikazani na službenim projekcijama, među kojima često bude vrlo vrijednih djela. Katalog je uredila Vera Robić-Škarica, a za izdavača potpisana Hrvoje Turković.

31. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 26. do 28. studenoga 1999. u kinodvorani u Đurđevcu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza, Fotokino kluba Drava, Đurđevac i Centra za kulturu Đurđevac, a pod pokroviteljstvom Poglavarstva Grada Đurđevca i Koprivničko-križevačke županije. Ocje-

njivački je sud djelovao u sastavu predsjednica Božica Jelušić te članovi Petar Krelja, Diana Nenadić, Ante Peterlić i Zoran Tadić, s tajnikom Milanom Beslićem. Istodobno je održan i 1. međunarodni salon umjetničke fotografije (koji je dijelio katalog s onim 31. revije) te projekcija dijapositiva o Nepalu i Tibetu. Na Reviji je održano pet revijskih projekcija na kojima je prikazan 31 film od ukupno 55 prijavljenih, a prikazane su i video reportaže s 30. i 31. revije, održana na prezentaciji programa ŠAF-a Čakovec i prikazan izbor nagrađenih filmova s UNICA-e '99. Katalog je uredila Vera Robić-Škarica, a za izdavača potpisana Hrvoje Turković.

32. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 24. do 26. studenoga 2000. godine u dvorani Hrvatskog narodnog kazališta u Zadru, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Quadrum d.o.o.. Zadar, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Poglavarstva Grada Zadra i Zadarske županije. Prikazana je filmska reportaža s 31. revije autora Vladimira Peteka, izbor argentinskih radova s UNICA-e 2000, Ivica Hripko je predstavio rad u digitalnoj mreži te je održana projekcija *Hrvatski dokumentarac* s radovima Rudolfa Sremca, Ante Babaje, Kreše Golika, Krste Papića, Zorana Tadića i Petra Krelje. Ocjenjivački sud je radio u sastavu Vlado Zrnić, predsjednik te Petar Krelja, Diana Nenadić, Ante Peterlić i Zoran Tadić, a tajnik je bio Ivica Neveščanin. Na četiri revijske projekcije prikazana su 44 filma odabrana između 67 prijavljenih.

33. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 23. do 25.

studenoga 2001. godine, u suorganizaciji Hrvatskog filmskog saveza, Pučkog otvorenog učilišta Daruvar i Daruvarske toplice. Katalog je uredila Vera Robić-Škarica, a za izdavača potpisana Hrvoje Turković.

34. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u Splitu, od 22. do 24. studenoga 2002. godine, a ocjenjivački sud u sastavu predsjednik Jurica Pavičić te članovi Petar Krelja, Dan Oki, Ante Peterlić i Zoran Tadić dodijelio je čak dvanaest specijalnih diploma, pet trećih i tri druge nagrade, dok su pobjednicima proglašeni filmovi *Krešo Ane Trkulja*, *Ane Blažić*, *Ines Samardžija* i *Marije Brekalo*, *FKV Zaprešić te Rubikon Željka Radivoja*, KKZ-SF i HFS.

35. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u kinu Jadran u Zagrebu, od 27. do 30. studenoga 2003. godine, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kinokluba Zagreb, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Poglavarstva Grada Zagreba. Promoviran je katalog odnosno monografija *75 godina Kino Kluba Zagreb* urednika Duška Popovića, a u foajeu Zajednice tehničke kulture otvorena izložba fotografija *Prvih 75 godina-Kino Klub Zagreb*. Ocjenjivački je sud radio u sastavu Mihovil Pansini, predsjednik te članovi Nikica Gilić, Sanja Ivecović, Ante Peterlić i Zoran Tadić, a tajnik je bio Duško Popović. Održano je šest revijskih projekcija. Dodijeljeno je pet diploma, sedam je filmova osvojilo treću nagradu, dva drugu, a najbolji je bio *Circle* autora Milana Bukovca.

36. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 26.

do 28. studenoga 2004. godine u kinu Urania u Osijeku, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Video kluba Mursa, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Gradskog poglavarstva Osijek i Osječko-baranje županije. Prijavljeno je 134 filma, a ocjenjivački sud u sastavu Petar Krelja kao predsjednik te Simon Bogojević Narath, Ivan Faktor, Nikica Gilić i Zoran Tadić, s tajnikom Milanom Beslićem, odabralo za službenih šest revijskih projekcije 55 naslova. Prikazana je i retrospektiva filmova Video kluba Mursa, premijerno u Osijeku film Ivana Faktora *Mörder unter uns* te program filmova s UNICA-e. Filmovi s prve revijske projekcije rezirno su prikazani i u kinu Pučkog sveučilišta u Belom Manastiru.

37. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u dvorani Doma kulture u Đurđevcu od 25. do 27. studenoga 2005. godine u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Foto-kino kluba Drava, Đurđevac, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture RH, Poglavarstva Grada Đurđevca i Križevačko-koprivničke županije. Prvi je put uvedeno prikazivanje filmova u dvije kategorije, mladih autora (prijavljeno 66, odabrano 15) i odraslih (74 prijavljenih, 28 odabranih) prikazanih na pet revijskih projekcija, a ocjenjivački sud u sastavu predsjednica Božica Jelušić te Simon Bogojević Narath, Petar Krelja, Ante Peterlić i Zoran Tadić je ukupno dodijelio devet posebnih diploma, tri treće nagrade, pet drugih te pobjednicima proglašio Slavena Žimbreka, Zorana Zekanovića i Mladena Burića. U galeriji Stari grad otvorena je foto izložba *Margine*, održan koncert KUD-a Petra Preradovića te prika-

zani odabrani filmovi s UNICA-e.

38. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u Samoboru od 24. do 26. studenoga 2006. godine, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i FAG Enthusia Planck, a pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Poglavarstva Grada Samobora i Zagrebačke županije. Radovi su prikazani u dvije kategorije, mladih autora (u kojoj je prijavljeno 35 radova, a za službenu konkureniju odabran 11) i odraslih (47 prijavljenih i 15 odabranih) odnosno u tri revijske projekcije. Održan je i okrugli stol s temom *zvuk u filmu*. Ocjenjivački sud radio je u sastavu Damir Čučić, kao predsjednik te Simon Bogojević Narath, Petar Krelja, Ante Peterlić i Zoran Tadić, s tajnikom Duškom Popovićem, a u kategoriji mladih autora dodijelili su dvije specijalne diplome, tri treće i dvije druge nagrade, dok je pobjednica Kristina Kovačić, Škola animiranog filma Dubrava, odnosno u kategoriji odraslih četiri specijalne diplome, jednu treću i tri druge nagrade, a pobjednica je Tomislava Vereš, Autorski studio-ffv.

39. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je 23. i 24. studenoga 2007. godine u kinu Tuškanac u Zagrebu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza, Autorskog studija-fotografija, film, video i Zagrebačkog foto-kino saveza te uz potporu Ministarstva kulture RH, Zagrebačke županije, Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba i Hrvatske zajednice tehničke kulture. Prikazan je eksperimentalni film *Termiti* Milana Šameca, odabir filmova s UNICA-e 2007. te prezacija festivala jednominutnih filmova

Hrvatskih 60 sekundi s 46 naslova. Održane su četiri revijske projekcije, s filmovima koje su odabrali Marijan Krivak, Diana Nenadić i Mihovil Pansini, na kojima je prikazano 25 filmova izabralih između ukupno 69 prijavljenih, a ocjenjivački sud u kojem su bili Dražen Ilinčić, Marijan Krivak, Miroslav Mikuljan, Diana Nenadić i Mihovil Pansini, s tajnikom Duškom Popovićem, poslije javnoga glasanja odlučio je o pobjednicima. Katalog je uredila Vera Robić, a za izdavača potpisana Hrvoje Turković.

40. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 28. do 30. studenoga 2008. godine u kinu Tuškanac u Zagrebu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kinokluba Zagreb te pod pokroviteljstvom HAVC-a, Hrvatske zajednice tehničke kulture i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba. Ukupno je prijavljeno 126 filmova, a za službenu konkureniju odabранo njih 58 koji su prikazani na šest revijskih projekcija. Ocjenjivački je sud radio u sastavu Ana Hušman, Darko Kreč, Miroslav Mikuljan, Vjeran Pavlinić i Dražen Žarković, s tajnikom Duškom Popovićem, a dodijeljeno je četiri specijalne diplome, po tri druge i treće nagrade i tri prve, Ani Bilankov, Sonji Tarokić i Velimiru Todoroviću. Promoviran je DVD *80 godina Kinokluba Zagreb*, održana projekcija i tribina naslovljena *Neprofesijski filmovi Tomislava Radića i Hrvoja Turkovića nastali u produkciji Kinokluba Zagreb* i održan razgovor s autorima kojeg je vodio Juraj Kukoč, a Daniel Rafaelić je vodio filmsku šetnju Zagrebom. Prikazan je izbor filmova s UNICA-e 2008., film redatelja Željka Baloga *Waiting for festival* prikazan je u predvorju kina

Tuškanac, a publika je mogla vidjeti i filmove *Zmajeve linije* Roberta Bezbradića i Mladena Đakovića te *Civilizaciju propasti* braće Pejić.

41. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 27. do 29. studenoga 2009. godine u Splitu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kino kluba Split, pod pokroviteljstvom Grada Splita i uz Pučko otvoreno učilište Split i MKC Split-Dom mlađih kao partnera. Prijavljeno je 190 filmova, a 47 odabranо za službenu konkureniju te prikazano na šest revijskih projekcija. Ocjenjivački je sud radio u sastavu Damir Čučić, Zdravko Mustać, Marija Prusina, Goran Škofić i Saša Vojković, s tajnikom Duškom Popovićem, a dodijeljio je dvije treće nagrade, četiri druge i tri prve, Daini Oniunas-Pusić, Ivani Rupić i Hani Jušić. Dodijeljena je i nagrada Kino kluba Split Josipu Žuvanu. U popratnom su programu prikazani filmovi *Blizine* Zdravka Mustaća i *Splitski akvarel* Borisa Poljaka, održana posebna projekcija učenika Škole za likovnu umjetnost Split 8 *veličanstvenih* te filmova s UNICA-e. Posebna je projekcija filmova nagrađenih na *41. reviji* dan nakon njenog završetka održana i u kinu Tuškanac u Zagrebu.

42. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je u Samoboru od 26. do 28. studenoga 2010. godine u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Filmske autorske grupe Enthusia Planck s partnerom, Pučkim otvorenim učilištem Samobor te pokroviteljima HAVC-om, Zajednicom tehničke kulture Grada Samobora, Zajednicom tehničke kulture Zagrebačke županije i Gradom Samoborom. Na Reviju je prijavljeno 117

radova, odabранo 32, a prikazani su u šest revijskih projekcija. Ocjenjivački je sud radio u sastavu predsjednik Damir Čučić te Simon Bogojević Narath, Zdravko Mustać, Boris Poljak i Dražen Žarković, s tajnikom Duškom Popovićem, a dodijelili su dvije specijalne diplome, dvije treće i tri druge nagrade, dok su pobednicima proglašeni Michaela Müller i Krunoslav Ptičar. Prikazani su i programi *FAGEP – 21. stoljeće odnosno FAGEP – 20. stoljeće* te program nagrađenih filmova s UNICA-e. Katalog je uredio Matko Burić, a za izdavača ga potpisali Hrvoje Turković i Vera Robić-Škarica.

43. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 25. do 27. studenoga 2011. godine u kinu Vali u Puli, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Pulske filmske tvornice, Pula te uz potporu HAVC-a, Hrvatske zajednice tehničke kulture, Pula Film Festivala, odnosno Upravnog odjela za društvene djelatnosti, Odsjeka za kulturu Grada Pule, a prijavljeno je 119 filmova. Održano je pet revijskih projekcija, s 42 filma u konkurenciji za nagrade. Ocjenjivački je sud radio u sastavu predsjednik Silvestar Kolbas te Staša Čelan, Goran Dević, Ana Hušman i Marko Rojnić, s tajnikom Duškom Popovićem, a dodijeljio je pet specijalnih diploma, po tri druge odnosno treće nagrade, dok je prvo mjesto osvojila Hana Jušić. U klubu Pulske filmske tvornice održani su okrugli stolovi *Uloga kinoklubova u lokalnoj zajednici* odnosno *Producčijski uvjeti i motivacija: Akademije, kinoklubovi i samostalni autori* te izložba *Neprofesijsko filmsko stvaralaštvo Pule i Istre* (MAFAF, KK Jelen...) odnosno festival *60 sekundi hrvatskog filma* s 38 natjecateljskih filmova, a organizirana je i *Šetnja*

kroz filmsku povijest Pule te projekcija nagrađenih filmova s UNICA-e. Katalog za izdavača potpisuju Hrvoje Turković i Vera Robić-Škarica.

44. revija hrvatskog filmskog i video stvaralaštva održana je od 23. do 25. studenoga 2012. godine u Domu kulture u Đakovu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Foto kino kluba Đakovo (osnovanog 22. kolovoza 1951.). Prijavljeno je ukupno 159 filmova, a za službenih šest revijskih projekcija odabran 61. Ocjenjivački je sud radio u sastavu predsjednik Damir Tomić te Staša Čelan, Čejen Černić, Zvonimir Jurić i Leonida Kovač, s tajnikom Duškom Popovićem, a dodijelili su četiri specijalne diplome, četiri treće nagrade i pet drugih, dok su pobednici Sonja Tarokić i Aleksandar Muharemović, a nagradu publike dobio je Željko Radivoj. Prikazani su i filmovi iz arhive FKK Đakovo, postavljena izložba fotografija članova FKK Đakovo te polaznika radionice za digitalnu fotografiju na 14. školi medijske kulture Dr. Ante Peterlić, održan okrugli stol o Organizaciji Revije hrvatskog filmskog i video stvaralaštva-kako dalje? i prikazana hrvatska selekcija filmova s UNICA-e. Katalog su uredile Vera Robić-Škarica i Marija Ratković Vidaković, a za izdavača potpisali Vera Robić-Škarica i Damir Tomić.

45. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva održana je u kinu Vali u Puli od 22. do 24. studenoga 2013. godine, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Pulske filmske tvornice te s pokroviteljstvom HAVC-a, Hrvatske zajednice tehničke kulture, Grada Pule, Istarske županije i Turističke zajednice Grada pule i s Pula Film Festivalom kao partnerom u orga-

nizaciji. Ocjenjivački sud u sastavu Igor Bezinović, Damir Čučić, Ana Hušman, Silvestar Kolbas (njegova zamjenica Dinka Radonić) i Jasna Žmak, s tajnikom Duškom Popovićem, je između 119 prijavljenih odabrao 36 radova koji su prikazani u pet revijskih projekcija. Dodijelili su dvije specijalne diplome, četiri treće i četiri druge nagrade, a pobjednikom proglašili Tomu Šimundžu. U klubu Pulske filmske tvornice održana je radionica *Brendiranje projekata filmskih organizacija* pod vodstvom Davora Miškovića, a prikazani su i odabrani filmovi s UNICA-e. Katalog su uredili Marija Ratković Vidaković i Marko Zdravković Kunac, a za izdavača potpisali Vera Robić-Škarica i Marko Zdravković Kunac.

46. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva održana je od 7. do 9. studenoga 2014. godine u Vukovaru, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kino kluba Vukovar, s Javnom ustanovom u kulturi Hrvatski dom kao partnerom. Na šest je projekcija prikazano 25 filmova u službenoj konkurenciji, odabranih između ukupno 119 prijavljenih. Nagradu publike *Vladimir Puhalo* dobio je Ivan Mokrović, a ocjenjivački sud u kojem su radili filmski redatelj Igor Bezinović, vizualna umjetnica i animatorica Ana Hušman, producent Ivan Kelava, filmski redatelj Zdravko Mustać i direktorica fotografije Dinka Radonić, s tajnikom Duškom Popovićem, dodijelio je tri posebna priznanja, tri treće nagrade i pet drugih dok je pobjednik **46. revije** Gildo Bavčević. Prikazan je i film *Čudesna šuma* s kazališnim, televizijskim i filmskim glumcem Vladimirom Puhalom koji je 1947. rođen u Borovu naselju (umro 2009. u Zagrebu), kao i prezentaci-

ja projekata *Danube Boat* odnosno *Cinema City Campus* te održana tribina o *Neprofesijskom filmskom stvaralaštvu u Podunavskoj regiji* i na kraju projekcija odabralih filmova s UNICA-e. Katalog su uredile Vera Robić-Škarica i Marija Ratković Vidaković, a za izdavača potpisale Vera Robić-Škarica i Jovana Stojaković.

47. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva održana je od 13. do 15. studenoga 2015., u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Kinokluba Karlovac, s Gradskom knjižnicom Ivana Gorana Kovačića kao partnerom u organizaciji te uz potporu HAVC-a, Hrvatske zajednice tehničke kulture, Grada Karlovca i Karlovačke županije. Prikazano je 25 filmova u četiri revijske projekcije, a ocjenjivački sud koji je radio u sastavu Damir Čučić, Ana Hušman, Dario Lonjak, Zdravko Mustać i Dinka Radonić, s tajnikom žirija Duškom Popovićem, dodijelio je jednu specijalnu diplomu, dvije treće nagrade i četiri druge, dok su pobjednici **47. revije** Vjekoslav Gašparović, Sunčica Ana Veldić&Olja Budimir, Zorko Sirotić, Nikica Zdunić te Lana Zaninović&Filip Mojzeš. Održana je trodnevna radionica stripa za djecu, projekcija *Majstora stripa i animiranog filma* te otvorena izložba *Refleksije autora* Krešimira Zimonića, Konferencija udruga članica Hrvatskog filmskog saveza *Je li ikad itko stao u Karlovcu?* i *Tko je tko*, prezentacija udruga članica, odnosno predstavljanje programa *Erasmus+* te okrugli stol o *Budućnosti revija HFS-a*. Katalog je uredila Marija Ratković Vidaković, a za izdavača ga potpisali Vera Robić-Škarica i Sanja Zanki.

48. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva održana je u Varaždinu od

25. do 27. studenoga 2016. godine, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Filmsko-kreativnog studija VANIMA, uz Udrugu TRASH, Gradski muzej Varaždin i Galerijski centar Varaždin kao partnera u organizaciji te pod pokroviteljstvom HAVC-a, Hrvatske zajednice tehničke kulture i Grada Varaždina. Prijavljeno je ukupno 113 filmova, a ocjenjivački je sud u kojem su bili Igor Bezinović, Jurica Hižak, Silvestar Kolbas, Dinka Radonić i Božidar Trkulja, s tajnikom Duškom Popovićem, ocjenjivao izabranih 20 radova u pet revijskih projekcija. Dodijelili su četiri specijalne diplome, po jednu treću i drugu nagradu, dok su prvu podijelili Tadija Tadić, Zorko Sirotić i Darija Blažević, a nagrada publike *Rogoz* dodijeljena je Tončiju Gaćini. Predstavljeno je dječje filmsko stvaralaštvo u Varaždinu odnosno knjiga *Od V do A-Od Varaždina do animacije u 30 godina*, otvorena izložba *Crtež, strip i film* Matije Pisačića i Krešimira Zimonića, organizirana projekcija za djecu *30 godina VANIM-e*, održani sjednica Izvršnog odbora HFS-a, vikend udruga članica HFS-a *Dođi u Varaždin, okrugli stol Od amaterizma ka profesionalizmu, Od profesionalizma ka amaterizmu te treća redovna Skupština HFS-a*, otvorna je umjetnička instalacija *mali čovik... ja ili očarano kruženje* te prikazani odabrani filmovi s UNICA-e. Katalog su uredili Marija Ratković Vidaković i Hrvoje Selec, a za izdavača ga potpisali Vera Robić-Škarica i Eva Brlek.

49. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva održana je od 24. do 26. studenoga 2017. godine u Vrbovcu, u organizaciji Hrvatskog filmskog saveza i Avis Rara Studija, pod pokroviteljstvom HAVC-a, Hrvatske zajednice

tehničke kulture, Grada Vrbovca, Zagrebačke županije i Društva hrvatskih filmskih redatelja i s Pučkim otvorenim učilištem Vrbovec kao partnerom u organizaciji. U pet revijskih projekcija prikazano je 35 filmova odabralih između ukupno 126 prijavljenih, a ocjenjivački je sud, koji je djelovao u sastavu Igor Bezinović, Branko Čegec, Silvestar Kolbas, Zdravko Mustać i Dinka Radonić, s tajnikom Duškom Popovićem, dodijelio čak sedam trećih nagrada i dvije druge, dok su pobjednicima proglašeni Sunčica Ana Veldić (s dva filma!) i Tomislav Šoban. Otvorena je izložba-eksperimentalna filmska instalacija *Sad znaš*, održana pjesnička večer *Perlice na tamnom nebu*, održane projekcije za osnovnoškolce te za srednjoškolce, na *Vikendu udruga HFS-a* govorilo se o *Obrazovnim odnosno o Revijskim programima HFS-a* te o *Zajedničkim projektima HFS-a i udruga članica*, tradicionalno je prikazan odabir filmova s UNICA-e, a pri završetku **49. revije** i kratkiigrani film *Ako očeš vesel biti* i drugih ostvarenja Avis Rara Studija odnosno televizijskih reportaža HRT-a o Vrbovcu. Katalog je uredila Sanja Zanki, a za izdavača ga potpisali Matko Burić i Ivan Koprić.

50. revija hrvatskog filmskog stvaralaštva tek će se dogoditi, od 23. do 25. studenoga 2018., u Zagrebu.

Duško Popović

16

72

17

72

H
R
F
S
—
5
0

H
R
F
S
—
5
0

U mraku, ne i tami.
Snop svijetla
u prostoru.
U zraku
sam, ipak ne izoliran,
uključen šum,
možda glazba,
čuje se i govor.

Slika,
ne na prodaju.

Prizor mijenja se, a opet postojan
kontinuitet, neizvjesnost.
Hoće li se nešto dogoditi?

Nema greške
u trajanju.
Ovo nije poruka. Nema pravila.
Pitanja bez odgovora,
odgovori na druga pitanja.

Daleke blizine, ledene poljane

Poznati stranci.
Nepoznati znaci. Čudaci
Samo bez straha.
Ima li to smisla?

Kretanje ispočetka
ponovno.
Opet, početak.
Iznova u kontinuitetu.
Nakon 50... 90, 100 godina
ponovno
djevojke i mladići.

Spremni na kritiku.
Probijanje leda
nema srama.
U čudu.

Odgovljavačio sam slanje ovog predgovora jer nikako da odlučim gdje je početak. Trebam li početi s 50 godina Revije ili prvom godinom kada je osnovan Kinoklub Zagreb? I dalje nisam siguran. A početak je važan. Važan je i u filmu.

Opet i početak – na te dvije riječi bih se koncentrirao i u ostatku teksta.
Jer njih smatram kao elementarne

za dočaravanje stvaranja filmova i djelovanje u Kinoklubu Zagreb. Naime u Kinoklubu Zagreb našao sam svoj novi početak kada sam prije deset godina došao na „Početničku radionicu“ i upoznao prijatelja koji mi je približio stvaranje filmova. Još traje i prijateljstvo i stvaranje u Kinoklubu.

No, kada pogledam s odmakom što se od tada promjenilo, kao da sam opet na početku. Opet sam student, i predsjednik sam Kinokluba Zagreb na početku mandata. I dalje želim raditi filmove s opremom Kinokluba u amaterskim uvjetima, pri potpunoj autorskoj slobodi stvaralaštva, dovodeći u pitanje razna pravila. Učiti iz snimke, filma i postupaka.

Opet ispočetka.

Kao gledanje ciklusa, ili blok filmova. Novi svjetovi, nove logike nižu se jedna za drugom. Stvaranje filmova je iznova izazov. Sa zadatcima, pravilima, kodovima koje si iznova sam postavljaš u odnosu na druge filmove. I iznova se pitaš, imas li što za reći? Kako to reći? Na koji način raditi? Zbog čega, za koga? I ako nemaš ništa za reći, možda to ipak treba reći. I dopustiš si.

Sviđa mi se to kretanje od nule. Novac nije bitan, samo s idejom uzimaš opremu i zoveš prijatelje, kolege. I sve se počinje događati. I svaki puta iznova se preplašim i dovedem sve u pitanje.

Sada su novi strahovi. I odgovornost je veća zbog upravljanja klubom, no nisam jedini u tome. Kinoklub Zagreb su ljudi koji se žele družiti, organizirati i stvarati filmove, opet i ispočetka.

U narednim godinama neizmjerno mi je bitno da ljudi (i novi i dosadašnji

članovi) prepoznađu Kinoklub Zagreb kao kreativni poligon za svoje filmove, filmske skice, filmske postupke, potičući autorske slobode i umjetničku vrijednost filmskog stvaranja. Da se ovdje članovi mogu družiti s drugim autorima, razmjenjujući ideje i stvarajući autorske timove. Da članovi kroz osvještavanje dugogodišnje tradicije Kinoklubova mogu aktivno promišljati o filmu i stvarati.

Želja mi je poticati neopterećenost članova da isprobavaju i istražuju bez straha od greške. Iako mnogi zamjeraju Kinoklubu na ujednačenosti kvalitete.

Više se bojam unificiranosti i ustaljene n/forme. Zato treba ustajati na kritici jer nas ta „drugačijost“ čini istinskim domom amaterskog filma.

Raduje me maštati o tome pa se nadam da je i ostvarivo, kao i novim ljudima koji će mene i nas u Kinoklubu Zagreb zamijeniti i opet i iznova snimati i stvarati filmove, organizirati Revije i Kinoklub Zagreb za obljetcice s dvije nule.

Tomislav Šoban, predsjednik Kinokluba Zagreb

‘I OVO JE KINEMATOGRAFIJA’: DEVET DESETLJEĆA EKSPERIMENTATORSKOG AMATERIZMA KINOKLUBA ZAGREB

U tretiranju amaterskog filma postoji jedna zabluda koja u velikoj mjeri stvara neku vrstu kompleksa

* Ante Peterlić. „Izjava žirija povodom 30. Revije hrvatskog filmskog i video stvaralaštva“. Tekst je prerađena verzija eseja objavljenog u deplijanu izložbe „I ovo je kinematografija“: radikalne filmske prakse i kultura entuzijazma Kinokluba Zagreb, 1928.–2018. (GMK, 3. 11.–17. 11. 2018).

u skoro svakom mladom stvaraocu — bio on talentovan ili ne. ... Ne radi se, naime, o razlici između profesionalizma, i amaterizma, koliko o samom autoru i njegovoj stvaralačkoj ličnosti, i naravno filmskom autoru kao subjektu. U pitanju su, dakle, problemi etike, a ne ... estetike. — Mirko Komosar, 1967.

Amatersko filmovanje omogućuje filmu da bude istinska umjetnička forma, a ne tržišno namijenjena forma. — Vedran Šuvak, 2012.

Postoji li umjetnost svjesnija vlastitim materijalnim uvjeta proizvodnje — dapače, manifestno ističući okolnosti u kojima stvara — od amaterizma? Umjetnost koja je, u svojoj samoodabranoj poziciji bila istovremeno toliko obezvrijedivana, marginalizirana, podcijenjivana i ismijavana; u slučaju filma neprestano prisiljena na objašnjavanja u bitci na koju ju je stalno izazivala — idejno i estetski često podređena — komercijalna kinematografija? No možemo li misliti kinematografiju Socijalističke Republike Hrvatske, a da pritom nemamo u vidu njezine temelje i u samoorganiziranom kinoamaterizmu pod okriljem Narodne tehnike Hrvatske, kao i kinematografiju Republike Hrvatske, bez njene suvremene tijesne povezanosti s kino-amaterizmom smještenim unutar okvira Hrvatske zajednice tehničke kulture?

Pitanje amaterizma i filmskog eksperimentalizma u kontekstu Kinokluba Zagreb praćeno je bogatom i složenom poviješću međuljudskih odnosa te radikalnim pristupima filmskoj umjetnosti, i u ovih je devet desetljeća preživjelo nekoliko različitih ekonomskih i političkih uređenja. Izra-

stao iz Fotokluba Zagreb osnovanog 1892. u Austro-Ugarskoj Monarhiji, Kinoklub je svoje prve korake napravio kao njegova kinosekcija, koju je u Kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca osnovao Maksimilijan Paspa 1928. godine. U vrijeme Kraljevine Jugoslavije kinosekcija se institucijski emancipirala 1935. i počela djelovati pod današnjim nazivom Kinoklub Zagreb, a s radom je nastavila i za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske u kojoj je 1943. godine, prema pisanju Vjekoslava Majcena, bila domaćin kongresa tada podijeljene UNICA-e. Nakon završetka Drugog svjetskog rata Kinoklub Zagreb s punim radom nastavlja u Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji 1954., a raspadom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije obnoviteljsku izbornu skupštinu održava u Republici Hrvatskoj 1993. godine. Četvrt stoljeća nakon toga datuma, KKZ oblikuje novo ustrojstvo kluba i kao ozbiljna, organizacijski složena i uhodana udruga slavi 90 godina svoga postojanja.

Iz današnje bismo perspektive KKZ mogli razmatrati i kao jedinstven sociološki fenomen, čija dugotrajna i unikatna jezgra ulazi u uzbudljiv dijalog kako s jugoslavenskim studijima, tako i s brzorastućim poljem istraživanja povijesti amaterske kinematografije. Slijedeći taj kontinuirani proces — rijedak fenomen za područje koje se naziva Balkonom, Zapadnim Balkonom, *Mitteleuropom*, prostorom Jugoslavije, bivše Jugoslavije, jugosferom, regijom i postjugoslavenskim prostorom — današnji članovi Kinokluba Zagreb našli su se pred zadatkom proslave vlastite obljetnice, nastavljajući

time obavezu obilježavanja jubilej koju baštine od prethodnih generacija. Mnogobrojna prenošenja klupske štafete, smjene generacija, svjetonazora, stvaralačkih poetika te dobrih i loših odluka njegovih članova, neizbrisivo su upisane u današnji KKZ. Povijest kluba u najvećoj je mjeri dakle povijest njegovih članova, a njihove su geste suvremene kluže ujedno i stavile u nezavidan položaj spram vlastite materijalne povijesti. Drugim riječima, i uz nekoliko iznimaka — mnogi današnji KKZ-ovci ne znaju mnogo o svojim prethodnicima i njihovim filmovima. Obljetnica je stoga iskoristena kao povod za istraživanje klupske arhive, digitalizaciju filmova o kojima je do sada uglavnom bilo moguće samo čitati, uspostavljanje veza sa starijim članovima kluba i organizaciju izložbe na kojoj smo dio te grade mogli i prikazati. Kako je rekao Zlatko Sudović prilikom priprema za organizaciju proslave 50. obljetnice KKZ-a:

*Jubilej treba proslaviti radno, a ne manifestacijski. Obljetnica treba biti samo motiv za angažiranje stari i novih kino-amatera. Spasiti od zaborava ono što je još moguće spasiti. U kulturi je jedna od osnova — pamćenje.**

U postavu te nedavno održane izložbe (GMK, 3. 11. – 17. 11. 2018.) naglasak je stoga bio na periodizaciji stvaralačkih razdoblja Kluba i

* Zlatko Sudović. "Zapisnik 4. sjednice Organizacionog odbora proslave 50 godina kino-amaterizma Hrvatske, održane 12. lipnja 1978. u 12,00 sati u prostorijama Kino saveza Hrvatske — Zagreb, Dalmatinska 12". n/a.

historiografskim podacima preuzetima iz vremenske crte objavljene u Monografiji Kinokluba Zagreb,* rijetko prikazivanim filmovima — putem *Automatonicum et Panopticum* Tomislava Kobije (1963), *Prirode u naravnim bojama* Maksimilijana Paspe (1934) ili *Varijacija* Tatjane Ivančić (1975) — i fotografijama iz povijesti KKZ-a, ali i novim djelima suvremenih autora koji svojim radom pomici granice (hrvatskog) filmskog stvaralaštva. Vremenska crta, koja se protezala duž zidova galerije, osim zanimljivih podataka o važnim događajima iz povijesti Kluba, sadržavala je i niz imena — tajnikâ, ekonomâ, bibliotekarki, predsjednikâ, referenatâ za društveni život kluba... — upućujući na mnoge promjene unutar klupske organizacijske strukture i, samim time, na činjenicu da je KKZ živi organizam čija se narav mijenja/la zajedno i usporedno s njegovim članovima. Ona jezgra koja je međutim uvijek bila prisutna jest ideja KKZ-a kao filmske i umjetničke kooperativne i prostora slobode, koji je pružao stvaralački i diskusiski poticajnu atmosferu nizu hrvatskih i jugoslavenskih eksperimentalista, poput Vladislava Kneževića, Tomislava Gotovca, Mladena Stilinovića, Mihovila Pansinija, Vladimira Peteka, Tomislava Kobić, Tatjane Ivančić... Bio je to ujedno i amaterski kinoklub koji je pokrenuo i gotovo čitavo desetljeće vodio GEFF (Genre Film Festival), «susret filmskih stvaralaca eksperimentatora» i jedan od najranijih festivala avangardnog

* Duško Popović (ur.). *Kinoklub Zagreb: filmovi snimljeni od 1928. do 2003.* 2003. Zagreb: HFS i KKZ

filma u Europi, u okviru kojega su nastali neki od najradikalnijih filmskih eksperimenata ne samo domaće već i svjetske povijesti filmske umjetnosti.

No povijest Kluba nije samo povijest filmskog eksperimentiranja; u KKZ-u su se presjecale različite stvaralačke poetike i susretali autori oprečnih tendencija. Hobisti-amateri koji su u Klub dolazili kako bi se bavili snimanjem obiteljskih ili putopisno-dokumentarističkih filmova supostojali su s onima koji su na njega gledali kao na odskočnu dasku za prelazak u profesionalnu kinematografiju, što je iz konteksta grada koji početkom 1960-ih još uvijek nije imao institucionalno organizirano filmsko obrazovanje bilo i posve razumljivo. Te individualne vizije Kluba ujedno su bile i razlozi mnogih klupske polemika, koje su s vremenom vjerojatno dovele i do odustajanja od ideje amaterizma i priklanjanja pojmu neprofesijskog filmskog stvaralaštva — za neke, svojevrstan vid kapitulacije. Ranije spomenutoj periodizaciji stvaralačkih razdoblja* u galerijskom kontekstu stoga je pridruženo i ovo aktualno razdoblje, koje je dobilo je naziv Doba osvještenog amaterizma (2012 do danas). Ime mu je dao Vedran Šuvar koji je 2012. godine napisao klupski Manifest amaterskog filma, u kojemu se, gotovo po prvi puta u klupskoj

* Uredništvo monografije *Kinoklub Zagreb* (ibid.) spominje sljedeća razdoblja: Doba bilježenja (1917-1952), Doba izravaranja (1953-1961), Filmska vrpca (1962-1976), Doba znanstvenog pristupa filmu (1977-1989) i Doba nove osjećajnosti (1990-2003), kojemu smo iz današnje perspektive dali novi naziv: Doba nove osjećajnosti i elektroničkog pogleda (1990-2012).

povijesti, ne bježi od pojma amaterizma u potrazi za nekim sretnijim terminom koji bi obuhvatio i opisao raznolikost filmskih praksi koje se u njemu njeguju. Inzistirajući na sociološkoj dimenziji amaterizma umjesto na onoj estetskoj, koja se često vezivala uz pojam diletantizma, Šuvar nas podsjeća na stvaralačku slobodu koju amaterizam u себi nosi, kao i na autentičan interes i iskrenu strast koje karakteriziraju proizvode one prakse koja nije vođena profitom niti oblikovana podilaženjem tuđim/masovnim očekivanjima. No ideološka homogenost u jednom tako heterogenom kolektivu poput KKZ-a, zajednici slobodnomislećih pojedinaca i «čudnih ljudi» (kako su ga od milja u neformalnim razgovorima nazvali neki njegovi članovi), koji već devet desetljeća prenose Klub iz ruke u ruku, iz generacije u generaciju, zasigurno ne može postojati.

Jednako tako ne može postojati ni samo jedna povijest Kluba,¹ budući da je za svakog njegova člana ona uvijek i intimna povijest njegova odnosa s vlastitom stvaralačkim, ali i osobnim, rastom i razvojem. U ovoj kataloškoj knjižici stoga je naglasak stavlen na pojmu amaterizma koji je tijekom svih ovih devet desetljeća ostao onaj najčvršći i nepromjenjivi predznak Kinokluba Zagreb. Tim povodom dosadašnjoj polifoniji raznih klupske publikacija odlučili smo pridružiti i dva prijevoda tekstova koji ustaju u obranu amaterizma, onih autora koji su

¹ Za faktografski pregled povijesti KKZ-a pogledati više u: Vjekoslav Majcen. "Hrvatski neprofesijski film: 70 godina kinoamaterizma u Hrvatskoj (1928-1998)". 2003. Hrvatski filmski ljetopis, br. 29.

svjetonazorski bliski filmskim praksama kakve je Klub u većem dijelu svoje povijesti njegovao: tekstu Maye Deren, *Amater nasuprot profesionalca* (1959) i Stana Brakhagea, *U obranu amatera* (1971). Sama naslovica publikacije također je svojevrsna posveta jednom od najinspirativnijih trenutaka KKZ-a: rađanju nove amatersko-eksperimentalne filmske struje nazvane antifilmom (1962). Iako Revija svojim nakanama i obujmom nije slična atifilmskom GEFF-u iz 1960-ih, okrugla obljetnica KKZ-a poslužila je kao povod dizajnerskoj gesti smještanja P. Adamsa Sitneyja na katalošku naslovnicu ali i *hommageu* ondašnjem dizajneru klupske materijala, Mihajlu Arsovskom. Jedan od prvih teoretičara eksperimentalnog filma, koji je u svojoj knjizi *Vizonarski film* (*Visionary Film*, 1974) kanonizirao autore poput Deren i Brakhagea, Sitney je 1967. godine posjetio KKZ-ov GEFF donoseći sa sobom 10 sati američke filmske neoavangarde. Gledajući tada jugoslavensku filmsku neoavanguardu, među kojom su autori KKZ-a uvjerljivo dominirali, ovaj pionirski teoretičar ostao je iznenaden njenom smjelošću i radikalnošću. Te su ideje vjerojatno i najljepša rođendanska čestitka koju možemo uputiti jednom od najdugovječnijih kinoklubova na ovim prostorima, koji je kroz svoju povijest beskompromisno njegovao ideje radikalne stvaralačke slobode i smjelog amaterskog bavljenja filmom.

Petra Belc

HRVOJE TURKOVIĆ

Hrvoje Turković (Zagreb, 1943.) diplomirao je filozofiju i sociologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1972.), magistrirao iz filmskih studija na New York Universityju (1976.), a na Filozofskom fakultetu doktorirao filmskotorijskom tezom (1991.). Bio je urednik u više časopisa, početni voditelj MM Centra SC u Zagrebu te profesor na Akademiji dramske umjetnosti. Objavio je brojne članke i više knjiga o filmu, televiziji i drugom. (*usp. https://unizg.academia.edu/HrvojeTurkovic*)

VLADISLAV KNEŽEVIĆ

Vladislav Knežević (Zagreb, 1967.) medijski je umjetnik i redatelj. Nakon završetka srednjoškolskog obrazovanja u Centru za kulturu i umjetnost studirao je na Akademiji dramske umjetnosti (Film / TV režija) u Zagrebu i na De Vrije Academie (audiovisual dept.) u Den Haagu u periodu 1989.-1993. godine. Na saveznom natjecanju nagrađen je za najbolji amaterskiigrani film 1986. Između 1993. i 1996. koautor je nekoliko glazbenih videospotova emitiranih

na MTV Europe, VIVA (Njemačka) i MCM (Francuska). Videospot 'Afrika' Dine Dvornika bio je među tri nominirana spota za nagradu Porin 1995. Za eksperimentalni film 'Convergence' dobio je Grand Prix na Festivalu novog filma i videa u Splitu 1997. Profesionalno se bavio TV režijom i radio s više kamera te je kao redatelj realizirao gotovo 2000 televizijskih emisija u periodu od 1994. do 2017. godine (Drugi Format, Modul 8, Briljanteen, Animatik, Videodrom i mnoge druge). S umjetničkim filmovima koji su mu primarni interes sudjelovao je na više od 200 festivala i izložba u inozemstvu (Francuska, Njemačka, SAD, Austrija, Japan, Brazil, Iran, Indonezija, Australija, UK, Rusija...). Dva puta je primio nagradu Oktavian za najbolji eksperimentalni film ('Arheo 29', 2010.; 'ADAM', 2015.). Nagrađen je na festivalima specijaliziranim za 3D stereoskopske filmove Be Film Festival New York (best stereoscopic film 2015.) te Beyond 3D Karlsruhe (best short 2015.) kao i priznanje za jedan od tri najbolja filma na festivalu Alternative Film Video u Beogradu. Uz sve navedeno nekoliko projekata radio je kao kurator filmskih i televizijskih projekata i prezentacija eksperimentalnog filma i suvremene umjetnosti predstavljenih u Hrvatskoj i inozemstvu. (Reference to Difference, Videodrom 9 Cuts, DM talks to DM, Nove Kolekcije)

HRVOJE MRŠIĆ

Hrvoje Mršić (Zagreb, 1977.), montažer, u Zagrebu završava jezičnu gimnaziju i upisuje Pravni fakultet. Montažom se počeo baviti 1994. godine. Montažer je deset dugometražnih igralih filmova ('Put lubenica', 'Metastaze', 'Duh babe Ilonke', 'Pismo čaći', 'Ljudožder vegetarijanac', 'Kaubođi', 'Trebalo bi prošetati psa', 'Imena Višnje', 'Ispod mosta, među stijenama', 'Agape') te više desetaka dokumentarnih filmova od kojih su mnogi prikazani i nagrađeni na velikom broju festivala u Hrvatskoj i inozemstvu. Radio je i kao asistent montažera na nekoliko igralih filmova. Radi i kao stručni suradnik na Školi medijske kulture 'Dr. Ante Peterlić' na radionici za dokumentarni film. Dobitnik je triju Zlatnih arena za najbolju montažu na Filmskom festivalu u Puli 2012. godine ('Pismo čaći'), 2015. godine ('Imena višnje') i 2017. godine ('Agape') i triju nagrada za najboljeg montažera na Danima hrvatskog filma 2007., 2008., i 2009. godine.

HANA JUŠIĆ

Hana Jušić režirala je nekoliko kratkih igralih filmova: 'Terarij' (2012.), 'Zimica' (2012.), 'Da je kuća dobra i vuk bi je imao' (2015.), te korežirala filmove 'Pametnice' (2010.) i 'Ro-

đendan' (2013.) sa Sonjom Tarokić. Napisala je scenarije za dugometražne filmove 'Zagonetni dječak' (2013.) i 'Uzbuna na Zelenom Vrhu' (2017.). Dugometražni prvijenac 'Ne gledaj mi u pijat' snimila je 2016. godine.

SARA STANIĆ

Sara Stanić diplomirala je glumu 2016. godine na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu i kazališnu režiju 2018. godine na Fakultetu dramskih umjetnosti u Beogradu. Igrala je u tri dugometražna filma, nekoliko kratkih te u velikom broju studenskih i amaterskih. Glumila je u nekoliko TV serija ('Mamutica', 'Crno-bijeli svijet...'). Trenutno igra i režira u kazalištu, te asistira na odsjeku glume pri Akademiji.

PETAK, 23. 11.

17⁰⁰ Retrospektiva filma
va Kinokluba Zagreb

19⁰⁰ Svečano otvorenje:
audiovizualni performans
i Revija projekcija I

21⁰⁰ Revija projekcija II

23⁰⁰ Tulum u klubu RO&DO

SUBOTA, 24. 11.

16⁰⁰ Revija projekcija III

18⁰⁰ Revija projekcija IV

21⁰⁰ Revija projekcija V

23⁰⁰ Filmski kviz i tulum
u klubu RO&DO

NEDJELJA, 25. 11.

14⁰⁰ Javno žiriranje pre-
ma pravilima UNICA-e

16³⁰ Dodjela nagrada i za-
tvaranje Revije uz projek-
ciju nagrađenih filmova
s ovogodišnje UNICA-e

19⁰⁰ Projekcija nagra-
đenih filmova

Ulez na sve programe
je slobodan.

REVIJSKA PROJEKCIJA I 59'10"

© Željko Radivoj: Usputne priče — O fanaticima filma KKZ 6'18" 2017.

© Nikolina Bogdanović: Mjesto odakle vam pišem pisma RESTART 9'00" 2018.

© Marko Belić: Flimflam
ALU/ZAGREB FILM 8'00" 2018.

◊ Valentina Lončarić:
(Kontra)indikacije KKZ 11'11" 2016.

☒ Daria Blažević:
Kartograf KKZ 6'10" 2017.

◊ Hrvoje Wächter: Target 9'04" 2018.

☒ Tonči Kranjčević Batalić, Tanja Minarik: Nemoj da ti bude neugodno QUEERARCHIVE 9'27" 2017.

R
A
S
P
O
R
E
D**REVIJSKA PROJEKCIJA II 75'14"**

◊ Luka Duvančić: Formatiran KKZ 5'15" 2018.

© Sara Jurinčić: 3. Rujna 2015. RESTART 9'00" 2018.

H
R
F
S
—
5
0**© Josip Lukić: Majči ADU 50'51" 2018.**

☒ Petra Brnardić: Leviathan of Desire 5'01" 2018.

◊ Josip Visković: Promjene 5'07" 2018.

REVIJSKA PROJEKCIJA III 68'5"

☒ Petra Brnardić:
Maskenbal 3'28" 2018.

◊ Igor Jelinović: Sandra i Marina BLANK 25'42" 2018.

☒ Nikolina Pilić: Marmontova PUNKT 2'16" 2017.

© Mia Sidorov: Kako je Tanja ostala sama RESTART 9'08" 2018.

☒ Tonči Bakotin: M.Ocean SENSORIA 9'00" 2016.

© Petar Vukičević: Šta skuva' ču' izist ADU 13'39" 2018.

☒ Katerina Duda. Gesta za Sisak PUNKT 4'57" 2016.

REVIJSKA PROJEKCIJA IV 69'46"

© Jakov Torić: Otok Murter, Hrvatska 14'13" 2018.

© Tomislav Đurinec: Doma za Božić ADU 30'53" 2018.

☒ Marija Lučić: Beautifool Errror 2'03" 2017.

© Slobodan Tomic: Perforacije/Perforations 9'28" 2018.

◊ Borna Zidarić: Dečki ADU 9'25" 2018.

© Aron Kovačić: Remiza RESTART 9'00" 2018.

☒ Stella Hartman:
P4ran01a FKVKZ 3'46" 2018.

LEGENDA

- Ⓐ ANIMIRANI
- ☒ EKSPERIMENTALNI
- ◊ IGRANI
- © DOKUMENTARNI
- * VAN KONKURENCIJE

REVIJSKA PROJEKCIJA V 61'27"

☒ Željko Radivoj: Ribe, rive, kost KKZ 2'53" 2018.

◊ Filip Ložić i Danijel Popović:
Na vodi MOHIKANAC 15'02" 2018.

☒ Katarina Jukić: Paranoja paranoje ALU/ZAGREB FILM 4'34" 2018.

© Jozo Schmuck: Svaki dan se rodi novi Mustang
ADU/KKZ 24'37" 2018.

☒ Katrin Novaković:
Fury 4'21" 2017.

◊ Filip Zadro: Svaki dan poslije osam ADU 10'00" 2018.

IZVAN KONKURENCIJE

◊ Judita Gamulin:
Marica ADU 20'00" 2017. *

◊ Barbara Vekarić: Nitko nije savršen MOTION 18'12" 2018. *

(KONTRA)INDIKACIJE

AUTOR Valentina Lončarić **TRAJANJE** 11'11"
GODINA 2016. **PRODUKCIJA** Kinoklub Zagreb,
Zagreb **SUDJELOVALI** Nina Sabo, Doris Dodig

SINOPSIS Blanka, žena u ranim tridesetima, pokušava doznati od koje bolesti boluje. Njezina se svakodnevica sastoji od posjeta bolnicama i ordinacijama. No, kako ondje ne može pronaći odgovor, odlučuje se na samostalno istraživanje simptoma. Uzaludnost traganja za odgovorom pretvara se u svakodnevnu bitku s bolešću i sa samom sobom.

3. RUJNA 2015.

AUTOR Sara Jurinčić **TRAJANJE** 9'00" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Udruga Restart, Zagreb
SUDJELOVALI Ivan Zelić, Ivan Granić, Anita Bastašić, Ana Hušman, Nebojša Slijepčević, Igor Bezinović, Hrvoslava Brkušić, Oliver Sertić

SINOPSIS Sve vijesti iz novina od 3. rujna 2015. u tom trenutku postale su stvarne. Banalnosti tog dana i osobna sjećanja pomiješali su se u gulaš. Film je nastao u Školi dokumentarnog filma 2017./2018.

BEAUTIFOOL ERORR

AUTOR Marija Lučić **TRAJANJE** 2'03" **GODINA** 2017. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Našice
SUDJELOVALI Ganna Kamendrovska, Barda Vitija, Josip Gregov, Ivan Mavrović, Danijel Ožaković

SINOPSIS Eksperimentalni glitch film smješten u postapokaliptično doba. Film imitira modne reklame, a modeli nose robu od reciklirane plastike. S obzirom da je naglasak na modi i ljepoti, film se referira na citat iz Kunderinog djela Nepodnošljiva lakoća postojanja 'Ljepota

kao greška je posljedna faza u povijesti ljepote. Svatko od nas jedinstven je spoj pogrešaka.'

DEČKI

AUTOR Borna Zidarić **TRAJANJE** 9'25"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti, Zagreb **SUDJELOVALI** Tin Rožman, Toma Medvešek, Maks Tudja, Ian Tomljenović, Matej Subotić, Luka Tokić, Frane Pamić, Morana Belančić, Mateo Grubišić, Filip Zadro, Dino Ljuban

SINOPSIS Dvojica mladića skupa provode nedjeljno poslijepodne u svome kvartu. Odlaze u oronulu podzemnu garažu kako bi u miru zapalili joint. Daleko od drugih ljudi, u podzemlju im se događa trenutak intimnosti. Trenutak koji će utjecati na njihov odnos kada se vrati na površinu.

DOMA ZA BOŽIĆ

AUTOR Tomislav Đurinec **TRAJANJE** 30'53"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti, Zagreb **SUDJELOVALI** Magdalena Ptiček, Marko Klajić, Martina Roginić

SINOPSIS Tomislav se sprema otiti na božićne blagdane svojoj obitelji i obznaniti im da je gej i da ima dečka. O odluci i procesu priča sa svojim dečkom Adrianom, no temom razgovora ubrzo postaje njihova veza i problemi u odnosu. Tomislav odlazi svojoj obitelji koju upoznajemo kroz tri blagdanska dana – Badnjak, Božić i blagdan sv. Stjepana. Oni ne znaju da im Tomislav ima nešto za objaviti i misle da snima obiteljski portret.

FLIMFLAM

AUTOR Marko Belić **TRAJANJE** 8'00"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Akademija likovnih

umjetnosti i Zagreb film, Zagreb **SUDJELOVALI** Lucija Bužančić, Katarina Jukić, Marko Belić, Ivor Plužarić, Gordan Tomić

SINOPSIS Flimflam je priča o susretu dviju jedinka u imaginarnom svijetu — Lutkara i Bića. Lutkar je domaćin na planetu gdje kratki dane i čezne za novim društvom. Silno se obraduje gostu koji mu se pridružuje. Na različite načine pokazuje mu svoju naklonost. Lutkarevo podilaženje postaje sumnjičivo, ali Biće svejedno pristaje na udovoljavanje ne bi li saznao što se krije iza tog ljubaznog lica.

FORMATIRAN

AUTOR Luka Duvančić **TRAJANJE** 5'15" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Kinoklub Zagreb, Zagreb **SUDJELOVALI** Igor Baksa, Sergije Michieli, Tomislav Duvančić

SINOPSIS Bezimeni protagonist opušteno sjedi i čita novine. Nakon nekog vremena ustaje i počne izlaziti iz kadra. Međutim, biva blokiran. Uvidjevši svoju situaciju, lik započne bitku protiv otpornog i neprobojnog okvira koji ga sve više pritišće.

FURY

AUTOR Katrin Novaković **TRAJANJE** 4'21" **GODINA** 2017. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Zagreb

SINOPSIS Jedina želja ovih kablova je ujediniti se i stvarati glazbu kroz svoje instrumente. Ali ponekad ih netko ili nešto pokušava zaustaviti. Bijesni kablovi imaju svoju vlastitu volju. Zajedno će prikupiti svu energiju iz dubine svojih vena kako bi ostvarili svoju želju!

GESTA ZA SISAK

AUTOR Katerina Duda **TRAJANJE** 4'57"
GODINA 2016. **PRODUKCIJA** PUNKT, Zagreb

SINOPSIS Autorica preispituje mogućnost inverzije pogleda na grad. Sisak o kojem čitamo u dnevnim novinama simbol je propale industrije, borbe za očuvanje rafinerije pa i Siscije, slojevite povijesne priče. Dolaskom u Sisak događa se zamjena pogleda; tema Katerininih istraživanja Siska postaje zanemaren potencijal fascinacija riječama.

KAKO JE TANJA OSTALA SAMA

AUTOR Sidorov Mia **TRAJANJE** 9'08" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Udruga Restart, Zagreb
SUDJELOVALI Ivan Zelić, Ivan Granić, Ana Hušman, Igor Bezinović, Nebojša Slijepčević, Oliver Sertić, Hrvoslava Brkušić, Anita Bastašić

SINOPSIS Tanja je bila svakodnevni prizor na svom prozoru odakle je promatraла ulicu. Djekočice, igrajući se na ulici, kroz taj su prozor imale mali uvid u njezin život koji je bio ostatak jedne puno veće priče.

KARTOGRAF

AUTOR Daria Blažević **TRAJANJE** 6'10"
GODINA 2017. **PRODUKCIJA** Kinoklub Zagreb, Zagreb **SUDJELOVALI** Marin Živković, skladatelj

SINOPSIS Satelit se odvoji od Zemljine orbite i zauvijek luta svemirom.

LEVIATHAN OF DESIRE

AUTOR Petra Brnardić **TRAJANJE** 5'01" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Zagreb **SUDJELOVALI** Petra Brnardić, Josip Grgić, Klara Meštrović

3. RUJNA 2015.

(KONTRA)INDIKACIJE

DOMA ZA BOŽIĆ

FORMATIRAN

FLIMFLAM

LEVIATHAN OF DESIRE

DEČKI

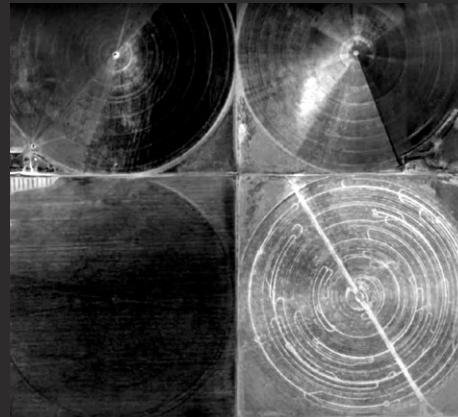
GESTA ZA SISAK

LEVIATHAN OF DESIRE

FURY

KARTOGRAF

BEAUTIFOOL ERROR

SINOPSIS Film je svojevrsna vizualna poezija, nastao kolažnim principom, nelinearne i asocijativne strukture, kojim govorim o vlastitoj melankoliji, čežnji i žudnji, i dajem prikaze nostalgičnog raja i utopije koji se mijesaju sa zazornim i tjeskobnim, kroz odnos muškarca i žene. Slike su reminiscencije ljetovanja koje je u meni probudio duboke emocije i njima govorim o međuljudskoj povezanosti te senzualnosti i nježnosti u opreci s osjećajem samoće i strahovima koje ona generira.

M.OCEAN ☒

AUTOR Tonči Bakotin **TRAJANJE** 9'00"
GODINA 2016. **PRODUKCIJA** Sensoria, Kaštel Sućurac **SUDJELOVALI** Tonči Bakotin, Katarina Elez Grdan, Zvonimir Bakotin, Ruzina Frankulin

SINOPSIS Sredozemno more - bliski susret s površinom mora. Koristeći makro snimke morske površine, film pokazuje drugačiji svijet prema zakonima difracije i refrakcije svjetla.

MAJČI ☺

AUTOR Josip Lukić **TRAJANJE** 50'51"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti, Zagreb **SUDJELOVALI** Marinko Marinkić, Marko Klajić

SINOPSIS Tijekom nekoliko ljetnih dana u Splitu popričao sam s majkom o svemu. Ali baš o svemu. Dotakli smo se njenog djetinjstva, propalog braka, sekusalnih iskustava i svega ostaloga što joj je obilježilo život.

MARMONTOVA ☒

AUTOR Nikolina Pilić **TRAJANJE** 2'16"
GODINA 2017. **PRODUKCIJA** PUNKT, Zagreb

SUDJELOVALI Nikolina Pilić, Dragoslav Dragičević (snimatelji), Darko Škrobonja (montažer)

SINOPSIS U videu promatramo autoricu kako crtežom intervenira na projekciju snimke Marmontove ulice. Dvostrukim prikazom i autoričinom intervencijom postiže se začudnost i naglašava dinamičnost inače uobičajene scene svakodnevice jedne od najdinamičnijih ulica stare splitske jezgre.

MASKENBAL ☒

AUTOR Petra Brnardić **TRAJANJE** 3'28" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Zagreb

SINOPSIS U filmu je riječ o brzinskoj izmjeni maska i persona u privatnom fotosessionu, koje, poput većine, u društvenim međuodnosima izmjenjujem brzinom munje, zbog socijalnih imperativa. No, u intimnom okruženju taj sam karneval dovela do groteskne krajnosti, kako bih se toj nužnosti narugala i kako bih doživjela katarzu. Vampirskim elementom ukazujem na sveprožimljuće igre moći i narcisoidnu žudnju za besmrtnošću fragmentirane i višestruke ličnosti u otuđenom i šizoidnom okruženju.

MJESTO ODAKLE VAM PIŠEM PISMA ☺

AUTOR Nikolina Bogdanović **TRAJANJE** 9'00" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Udruga Restart, Zagreb **SUDJELOVALI** Dudi i Rudi Psenicka, Ivan Zelić, Ivan Granić, Anita Bastašić, Ana Hušman, Nebojša Sljepčević, Igor Bezinović, Hrvoslava Brkušić, Oliver Sertić

SINOPSIS Pedesetih godina baka se sestra s mužem seli u Njemačku. Fotografije koje šalje

dokumentiraju njihov novi život na Zapadu. Film je nastao u Školi dokumentarnog filma 2017./2018.

NA VODI ☺

AUTOR Filip Lozić **TRAJANJE** 15'02"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Mohikanac PRODUKCIJA, Zagreb **SUDJELOVALI** Filip Lozić, Almir Fakić, Ivor Šonje, Ivan Mihoci, Viktor Grabar, Dajana Jurman-Osip, Sanja Hrštić Kuterovac, Ana Fucićaš, Željko Vukmirica, Filip Detelić, Nataša Kopeč

SINOPSIS Petar je gradski mladić koji dolazi na selo posjetiti prijatelja Juru. Nakon druženja u krčmi, sjeda u čamac i zaplovi mirnom rijekom obasjanom mjesecinom. Atmosfera se naglo mijenja, nad rijeku se nadvija magla, a Petra obuzima mračna slutnja...

NEMOJ DA TI BUDA NEUGODNO ☺

AUTOR Tonči Kranjčević Batalić i Tanja Minarik **TRAJANJE** 9'27" **GODINA** 2017. **PRODUKCIJA** queerANarchive, Split **SUDJELOVALI** Barbara Matejčić

SINOPSIS Film je nastao kao rezultat umjetničkog istraživanja koje bilježi memoriju starijih gej osoba i mapira uz nju vezane prostore na području Splita i Zagreba. Kolektiv queerANarchive istraživanje je provodio kroz 2016. godinu uz financijsku podršku Zaklade Kultura nova, Ministarstva kulture Republike Hrvatske, Grada Splita i Grada Zagreba.

OTOK MURTER, HRVATSKA ☺

AUTOR Jakov Torić **TRAJANJE** 14'13" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Tisno

SINOPSIS Otok Murter, Hrvatska —

kratkometražni je dokumentarno-eksperimentalni film koji simultano prikazuje ljetni period (audiozapis) i zimski period (videozapis). Gledatelj filma paralelno će pratiti zimski period kroz videozapis i ljetni period kroz audiozapis. Zvuk i slika ulaze u nekonkurentni odnos te su međusobno sinkronizirani, istovremeno naglašavajući potpunu perspektivu - perspektivu prostora u koju se intervenira perspektivom zvuka.

P4RANO1A ☒

AUTOR Stella Hartman **TRAJANJE** 3'46"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Foto kino video klub Zaprešić, Zaprešić **SUDJELOVALI** Ana Salluzzo, Dinko Sokol Kvesić, Marino Bilić

SINOPSIS Susret djevojke i zloduha na krivome mjestu u krivo vrijeme zauvijek mijenja njezino percipiranje stvarnosti. Granica između podsvjesnih halucinacija i onoga što zaista vidi, postaje sve tanja. Unatoč svemu, vječito se vraća nazad k njemu i traži izlaz koji ne postoji.

PARANOJA PARANOJE ☺

AUTOR Katarina Jukić **TRAJANJE** 4'34" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Ustanova Zagreb film, Zagreb **SUDJELOVALI** Vinko Brešan, Aleksandar Batishta Ilić

SINOPSIS Paranoja Paranoje je kratki animirani film o svakodnevnim stvarima i obavezama koje mogu prerasti u paranoju.

PERFORACIJE/PERFORATIONS ☺

AUTOR Slobodan Tomić **TRAJANJE** 9'28" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Split **SUDJELOVALI** Gavin Gamboa, Jan Tomić, Matti Paalanen

NA VODI

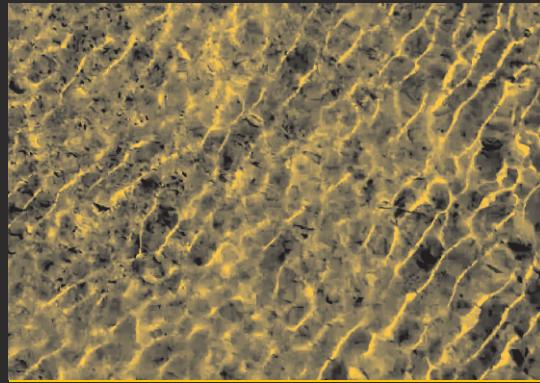
MASKENBAL

MJESTO ODAKLE VAM PIŠEM PISMA

PARANOJA PARANOJE

M.OCEAN

NEMOJ DA TI BUDA NEUGODNO

PERFORACIJE/PERFORATIONS

KAMO IDEMO

MARMONTOVA

OTOK MURTER, HRVATSKA

P4RANO1A

SINOPSIS Naziv filma 'Perforations' sugerira krhkost civilizacije. Film nema klasičnu naraciju. Sastavljen je od pet kratkih filmova Temple, Decline, Exodus, Death Factory i Necropolis. Nadrealistički prikaz civilizacije u njenoj religiozno-tehnološkoj dvojbi. Taj sukob dvaju oprečnih principa potiče otuđenost, egzodus, tehnološki suicid i na kraju rušenje hrama kao tragično razrješenje civilizacije.

PROMJENE ◇

AUTOR Josip Visković **TRAJANJE** 5'07'
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** samostalni autor,
zagreb **SUDJELOVALI** James La Motta, Diana
Petrova, Abeer Hariri, Marko Ilić, Ilenia
Ginefra, Alexander Derveaux, Wally Shiekh,
Laura Lopez Gomez, Lorenzo Peccini

SINOPSIS Lokalni zubar se budi u nekom drugom životu. Sve je slično, ali razlike bude njegovu nečistu savjest.

REMIZA ◎

AUTOR Aron Kovačić **TRAJANJE** 9'00" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Udruga Restart, Zagreb **SUDJELOVALI** Ivan Zelić, Ivan Granić, Anita Bastašić, Ana Hušman, Nebojša Slijepčević, Igor Bezinović, Hrvoslava Brkušić, Oliver Sertić

SINOPSIS Uobičajena kišna večer u zagrebačkom kvartu Ljubljаницa, poznatom pod imenom Remiza. Film je nastao u Školi dokumentarnog filma 2017./2018.

RIBE, RIBE, KOST ✕

AUTOR Željko Radivoj **TRAJANJE** 2'53" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Kinoklub Zagreb-sf, Zagreb

SINOPSIS Sinergija slike i jazz glazbe samo s jednim ciljem - sabijanje šezdesetogodišnjeg razdoblja eksperimentalnog filma u povijesti KKZ-a.

SANDRA I MARINA ◇

AUTOR Igor Jelinović **TRAJANJE** 25'42"
GODINA 2018. **PRODUKCIJA** Blank_filmski inkubator, Zagreb **SUDJELOVALI** Aneta Matulić, Lukrecija Tudor, Ana Uršula Najev, Ante Marin, Tomo Luetić, Josip Lukić, Josipa Bubica, Marko Jerbić, Helena Šepl, Dominika Mandić, Martina Marasović, Marko Bičanić, Veronika Milinović, Bojan Radanović, Mirko Logožar

SINOPSIS Sandra i Marina za vikend stižu iz Splita u Zagreb, gdje spavaju kod Sandrine mlađe sestre Bube. Od izlaska imaju velika očekivanja.

SVAKI DAN POSLIJE OSAM ◇

AUTOR Filip Zadro **TRAJANJE** 10'00" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti, Zagreb **SUDJELOVALI** Igor Kovač, Lana Meniga, Frane Pamić, Suzana Erbežnik, Zorana Rajić

SINOPSIS Lana želi posao. Igor želi kućicu u šumi.

SVAKI DAN SE RODI NOVI MUSTANG ◎

AUTOR Jozo Schmuck **TRAJANJE** 24'37" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti i Kinoklub Zagreb, Zagreb **SUDJELOVALI** Dino Divković (montažer), Laura Pribanić (producent)

SINOPSIS Kroz proispitivanje članova obitelji o naravi i karakteru student filmske režije otkriva obiteljske tajne kojih do tada nije bio svjestan. Rad je nastao kao ispit za kolegij Autobiografija na Akademiji dramske umjetnosti u koprodukciji Kinokluba Zagreb.

ŠTA SKUVA' ĆU IZIST ◎

AUTOR Petar Vukičević **TRAJANJE** 13'39" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti, Zagreb **SUDJELOVALI** Rea Bušić, Mateja Klapčić

SINOPSIS Autobiografski dokumentarac koji u formi videodnevnika bilježi život studenta izvan rodnog mjesta, odlazak kući i povratak doma.

TARGET ◇

AUTOR Hrvoje Wächter **TRAJANJE** 9'04" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** samostalni autor, Slavonski Brod **SUDJELOVALI** Vedran Hatar, Domagoj Skutari, Zvonimir Antunović, Dubravko Cerković

SINOPSIS Riječ je o kratkom filmu u kojemu se prikazuje neka scena, u ovome slučaju potjera. Policijski dron napada glavni lik. Cilj ovoga filma bio je iskusiti snimanje akcijske scene zajedno sa specijalnim efektima.

USPUTNE PRIČE O FANATICIMA FILMA ◎

AUTOR Željko Radivoj **TRAJANJE** 6'18" **GODINA** 2017. **PRODUKCIJA** Kinoklub Zagreb-sf, Zagreb

SINOPSIS Gotovac i Galeta razgovaraju o mađarskim filmskim velikanima čija su djela obilježila svjetski film.

MARICA ◇ *

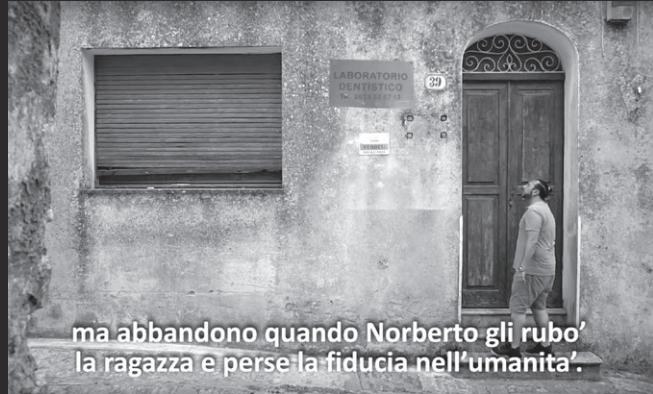
AUTOR Judita Gamulin **TRAJANJE** 20'00"
GODINA 2017. **PRODUKCIJA** Akademija dramske umjetnosti, Zagreb **SUDJELOVALI** Marina Jurišić, Tomislav Sutlar, Tomislav Stojanović

SINOPSIS Sredovječna kućna pomoćnica odlučila je napustiti svoju obitelj. Film prikazuje dan kada se napokon izborila za svoju slobodu – kako ga je provela i kako se uplašila. Može li Marica, žena koja se cijeli život životu ne opire, od njega pobjeći? I zašto.

NITKO NIJE SAVRŠEN ◇ *

AUTOR Barbara Vekarić **TRAJANJE** 18'12" **GODINA** 2018. **PRODUKCIJA** Motion, Zagreb **SUDJELOVALI** Tena Pataky, Marin Stević, Manuela Svorcan, Kristina Rak, Ivan Jelić, Rafaela Tassotti, Lucija Batur (glumci), Jason Mann (snimatelj), Daniele Cocomazzi (skladatelj glazbe)

SINOPSIS Tijekom školskog izleta u Rijeci, sramežljiva razredna štreberica Stefani je suočena sa svojim kompleksima usred sve većih pritisaka od svojih razularenih prijateljica da izgubi nevinost s dečkom iz razreda.

PROMJENE

REMIZA

SANDRA I MARINA

MARICA

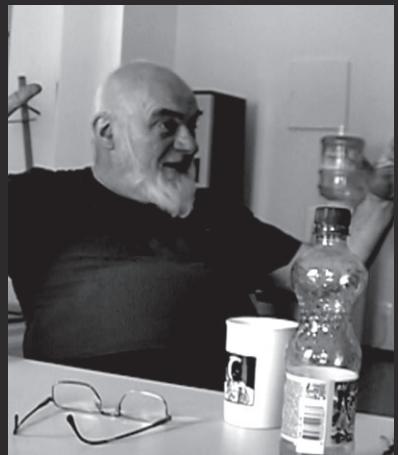
SVAKI SE DAN RODI NOVI MUSTANG

SVAKI DAN POSLJE OSAM

ŠTA SKUVA' ĆU IZIST

USPUTNE PRIČE: O FANATICIMA FILMA

NITKO NIJE SAVRŠEN

TARGET

RIBE, RIBE, KOST

RETROSPEKTIVA FILMOVA KKZ-A

Maksimilijan Paspa: Klub kinoamatera i njegova svrha ^{10'} 1936.

Mihovil Pansini:
Brodovi ne pristaju ^{14'} 1954.

Tomislav Kobia: Autoriteti i kičme ^{17'} 1959.

Vlado Petek: Most ^{2'30"} 1963.

Ljubiša Grlić: Film o raznim stvarima ^{6'} 1968.

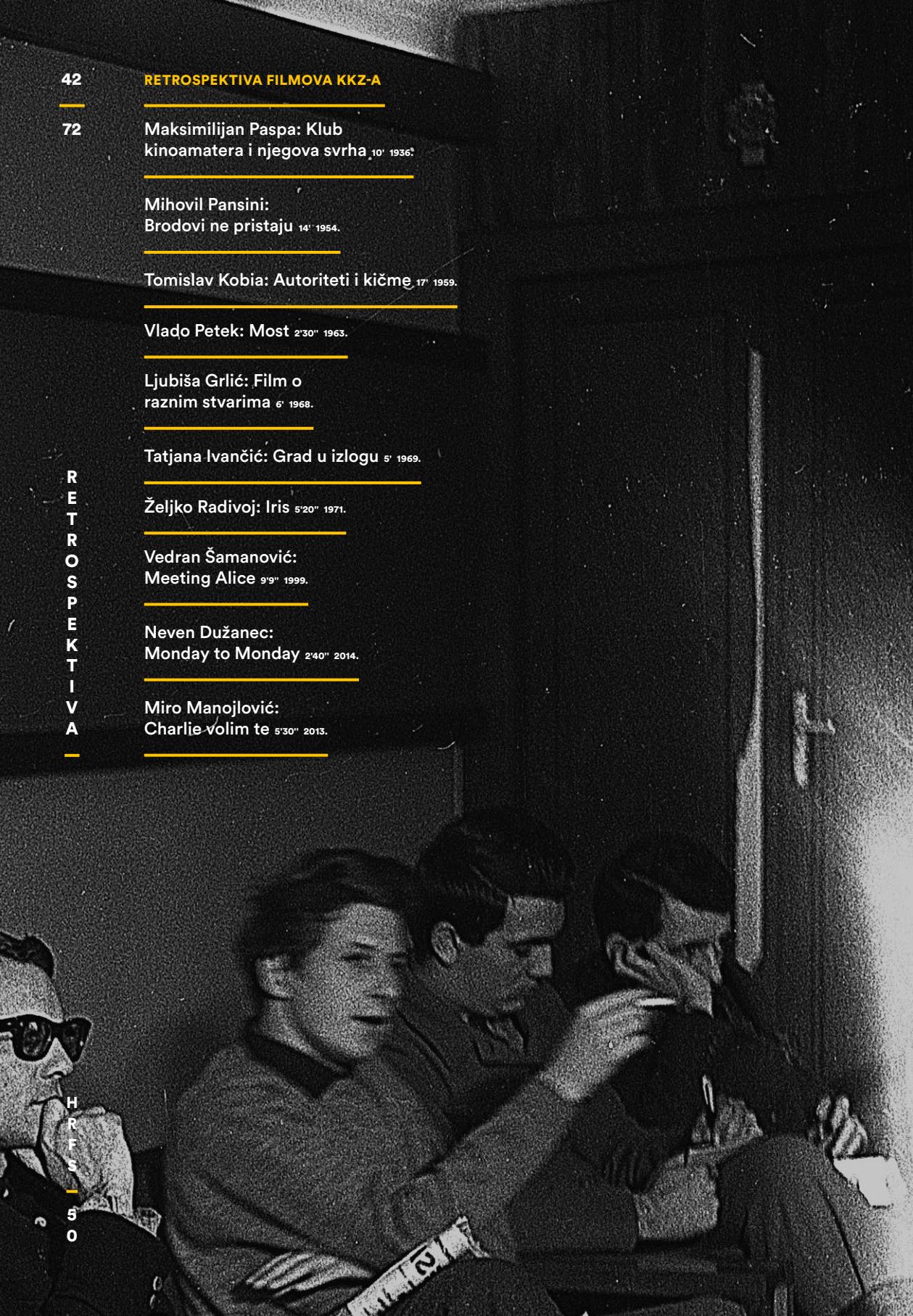
Tatjana Ivančić: Grad u izlogu ^{5'} 1969.

Željko Radivoj: Iris ^{5'20"} 1971.

Vedran Šamanović:
Meeting Alice ^{9'9"} 1999.

Neven Dužanec:
Monday to Monday ^{2'40"} 2014.

Miro Manojlović:
Charlie volim te ^{5'30"} 2013.

NAGRADA PUBLIKE 'LJUBIŠA GRLIĆ'

U veteranskim razgovorima o filmovima iz zlatnog doba KKZ-a često se s velikom radošću spominje 'Luk i voda' (1965.), šestominutni film autora Ljubiše Grlića. Radi se o filmskoj dosjetci u kojoj je Grlić ovu narodnu sintagmu u njenom doslovnom značenju prenio u jezik filma, pustivši niz sljemenski potok glavici jednog luka. To je tek jedan u nizu vizualno složenih, duhovitih i inteligentnih djela — među prvima je navodno bio i film o potrazi za pingvinima u Africi — koje je Grlić napravio u svojoj karijeri amaterskog filmskog stvaratelja. Po profesiji farmaceut i leksikograf, Grlić se posvetio istraživanju opojnih droga i samoniklog jestivog bilja, a međunarodna ga je karijera odvela i u Ženevu (laboratorij UN-a) i New York (Zavod za sudsku medicinu, NYU) gdje je radio kao specijalni savjetnik za marihanu. Zaslužan je i za prve filmske korake svog nećaka Rajka Grlića, koji je o svome stricu rekao: 'Bio je baš ono što je pravi amater — zaljubljen i odan toj svojoj igri od koje nije imao nikakve koristi... To je bila čista igra koja je njega veselila.' Neke od Grlićevih filmova, poput 'Odalekle potječe droga' (1960.) ili 'Tse (Theo) Shoung (Choung) u svemiru' (1961.) znamo samo prema naslovima, dok su nam 'Etimologija' (1966.) i 'Film o raznim stvarima' (1968.) pokazali kako izgleda istodobno inoviranje u okviru retinalne kao i misaone dimenzije filmske slike. Opus Ljubiše Grlića iz današnje se perspektive pokazao podjednako privlačnim kako teoretičarima tako i publici, stoga smo od ove godine nagradu publike odlučili dodjeljivati pod imenom ovog samoimenovanog 'filmskog zafrkanta' i inventivnog, uzbudljivog i duhovitog filmskog amatera-eksperimentatora.

Petra Belc

NAGRADA KRITIKE 'TATJANA IVANČIĆ'

Na ovogodišnjoj 50. Reviji hrvatskog filmskog stvaralaštva najboljem filmu iz natjecateljskog programa bit će dodijeljena i nagrada kritike 'Tatjana Ivančić'. Nagrada kritike 'Tatjana Ivančić' uvodi se ove godine iznimno i dodijelit će je žiri sastavljen od polaznika jubilarne 5. Radionice filmske kritike i analize Kinokluba Zagreb. Nagrada nosi ime Tatjana Ivančić (1912. – 1987.) u čast te legendarne članice Kinokluba Zagreb koja je prva žena s ovi prostora koja se okitila prestižnom međunarodnom titulom Majstoričice amaterskog filma. Bilo je to ne tako davne 1980. godine, trinaest godina nakon što je počela snimati mala, intimistička remek-djela u produkciji Kinokluba Zagreb među kojima se izdvajaju 'Putositnice' (1976.), 'Ekvinocij' (1973.), 'Varijacije' (1975.), 'Pjesak' (1975.) i '/S/umorno more' (1977.). Ova samozatajna dama, po struci pravnica, u svojim pedesetima — kada su joj sinovi već bili studenti — u ruke uzima malu osammilimetarsku kameru i više je ne ispušta, snimivši u dvadeset godina šezdesetak filmskih ostvarenja, koja i danas blješte autentičnom inspiracijom i strašću koja se nameće kao putokaz za filmsku budućnost kakvu priželjkujemo.

Članovi žirija koji dodjeljuje Nagradu kritike 'Tatjana Ivančić' su: Petra Šošarić, Matko Buntić, Ivor Glavaš, Nela Gluhak i Silvija Bumbak.

Višnja Vukašinović

Jedna od mogućih priča o bogatom i sadržajnom životu i djelu Krunoslava Heidlera je dokumentarni film *Heidlerov krug*, snimljen prošle godine, uglavnom na lokacijama u Bosni i Hercegovini, a posvećen njegovim danima djetinjstva i rane mladosti, od rođenja i odrastanja u Vitezu do dolaska u Zagreb i početka bavljenja filmom koji će punih pola stoljeća, i više, biti njegovim životnim opredjeljenjem. Djelo je snimila ekipa Federalne televizije Bosne i Hercegovine, po ideji Ivana Lovrenovića, a scenarij i režiju potpisuje Nedžad Begović, dobitnik brojnih nacionalnih i međunarodnih nagrada za svoje filmsko i televizijsko stvaralaštvo.

Krunoslav Heidler rođen je 27. kolovoza 1932. u Vitezu, pa se i danas, aktivan na razne načine i u svojoj 87. godini, smatra i naziva Bosancem. Heidleri su uvijek bili dobro raspoređeni širom svijeta, tako da i njegovi korijeni sežu od Willenza, u blizini Karlovyh Vary, do Zelenog luga pokraj Škofje Loke, odnosno od Konjica do Martina kod Našica. Razne je osnovne škole pohađao od 1939. do 1945., u Alipašinu mostu kod Sarajeva, pa u rodnomu Vitezu, Pabijenicama kod Lodza, u Poljskoj (i danas se služi poljskim, među ostalim jezicima), pa u Lublinu, tri kilometra od logora Majdanek, gdje je sva-kodnevno udisao karakteristične mirise spaljenih ljudskih tijela, u Wainu, u Njemačkoj i na kraju, u Čengić vili kod Sarajeva.

Završivši I. mušku gimnaziju u Sarajevu kao stipendista dolazi u Kinematografsku školu u Zagrebu, u Bogovićevoj ulici, a 1953. stječe titulu majstora tona i filmske rasvjete. Kasnije je još (uz rad) studirao hrvatski i njemački jezik na Višoj pedagoškoj akademiji u Zagrebu te slušao po nekoliko semestara na povijesti umjetnosti, fizici i astronomiji, psihologiji, pedagogiji i Višoj školi za vanjsku trgovinu.

Inicijator ili osnivač više od stotinu i dvadeset dječjih filmskih klubova i četrdesetak filmskih debatnih klubova odraslih, od 1963. godine i njegova osnutka tajnik *Kino saveza Hrvatske*, današnjeg *Hrvatskog filmskog saveza*, pokretač nekoliko festivala i filmskih biblioteka, suosnivač Ljetne filmske škole u Trakošćanu, danas Škole medijske kulture Dr. Ante Peterlić, 1967. godine osnivač i direktor FAS-a, prvog nezavisnog producenta u Jugoslaviji, zahvaljujući kojem su svoje rane filmove snimali Lordan Zafranović, Zoran Tadić, Rajko Grlić, Petar Krelja, Karpo Godina, Ante Peterlić, Zlatko Sudović i brojni drugi, a kasnije neke koje drugdje nisu mogli i Zvonimir Berković, Fadil Hadžić, Ivo Škrabalo, Dušan Vukotić ili Mate Relja, pa direktor GEFF-a, u više navrata predsjednik Kinokluba Zagreb, selektor Festivala djeteta u Šibeniku, tajnik Društva filmskih radnika Hrvatske, direktor Studio za crtani film Zagreb filma, osnivač Foto kino kluba Drava u Đurđevcu, snimatelj, montažer, glumac, producent i redatelj, vrsni i često nagrađivani fotograf,

najčešće kaže da je organizacija njegovo životno zanimanje. A naorganizira se zaista puno toga.

Tim se godinama, Kruninim sjećanjima i stazama kojima je hodio bavi ova naravno nostalgična i pomalo sentimentalna priča snimljena na mjestima koja su danas, začudo, uglavnom prilično oronula te izvan nekadašnje svrhe. A sačuvala ljepotu, mističnost i značenja koja su imala prije osamdeset godina.

Kruno Heidler je uvijek, i u umjetnosti i u životu, imao oko za pravu ljepotu!

Duško Popović

**VIKEND UDRUGA ČLANICA:
#ŠPICAUDRUGA**

Hrvatski filmski savez čini trenutno 46 kinoklubova i udruga koje djeluju u području audiovizualne djelatnosti. S obzirom da se tehnologija razvija iz dana u dan, a klubovi i udruge djeluju amaterski, od iznimne je važnosti poticati njihovu međusobnu suradnju, kako bi se svi zajedno naučili suočavati s izazovima koje nosi suvremeno doba. Ove će godine predstavnici udruga raspravljati o izazovima koje im nameće, ne samo vrijeme, već i lokalna sredina. Sa željom stvaranja novih suradnji i umrežavanja svih članica, Hrvatski filmski savez održat će dvodnevno druženje za sve udruge članice i to u okviru Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva. Upravo će to biti mjesto za prezentaciju rada udruga i predstavljanje programa, te traženje partnera na projektima, ujedno i upoznavanje novih članica.

Nadamo se da će članice prepoznati Reviju kao mjesto susreta i budućih suradnji ne samo među udrugama članicama, već i među samim autorima na Reviji.

SUBOTA, 24. 11.

10⁰⁰ Vikend udruga članica
HFS-a: Primjeri dobre prakse: prezentacija i radionica (mala dvorana kina Tuškanac)

12³⁰ Vikend udruga članica
HFS-a: Okrugli stol: umrežavanje članica udruga i rezidencije (mala dvorana kina Tuškanac)

14⁰⁰ Ručak

16⁰⁰ Revirska projekcija III (velika dvorana kina Tuškanac)

18⁰⁰ Revirska projekcija IV (velika dvorana kina Tuškanac)

19³⁰ Večera

21⁰⁰ Revirska projekcija V (velika dvorana kina Tuškanac)

23⁰⁰ Filmski mingl

NEDJELJA, 25. 11.

11⁰⁰ Vikend udruga članica (mala dvorana kina Tuškanac)

12³⁰ Ručak

14⁰⁰ Javno žiriranje prema pravilima UNICA-e (velika dvorana kina Tuškanac)

16³⁰ Dodjela nagrada i zatvaranje Revije uz projekciju nagrađenih filmova s ovogodišnje UNICA-e (velika dvorana kina Tuškanac)

19⁰⁰ Projekcija nagrađenih filmova (opcionalno; velika dvorana kina Tuškanac)

U sklopu 50. Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva odvijat će se kratka i intenzivna radionica filmske kritike u kojoj će polaznici napisati kritički tekst o odbranom filmu iz natjecateljskog programa jubilarne Revije.

Radionica će se odvijati kroz tri praktične sesije dok će na samoj Reviji polaznici pratiti filmski program. Cilj je ove mini radionice ponuditi osnovne alate potrebne za artikulirano i argumentirano pisanje o filmu, ali i skrenuti pozornost na bogatu amatersku produkciju koja obično ostaje ispod radara kritičarskih pera.

Radovi polaznika bit će objavljeni na mrežnoj stranici KKZ-a (kkz.hr), a autor/ica najboljeg osvrta dobit će priliku sudjelovati u tradicionalnoj dvomjesečnoj KKZ radionici filmske kritike i analize.

Radionica je besplatna i otvorena za sve zainteresirane.

Voditeljica radionice je filmska kritičarka i autorka Višnja Vukašinović.

KARIOKINEZA U MAGNETSKOJ PETLJI PLANINA

U utorak, 14. 12. 1965., u maloj dvorani Radničkog siveučilišta Moša Pijade — ulica Proleterskih brigada 68, Zagreb — u okviru salona odbnih na festivalu GEFF-a 65 točno u 16 sati prikazani su po jedan film

Tomislava Kobje, Mihovila Pansinija, Ive Lukasa, Miroslava Mikušljana i Marijana Hodaka, zatim dva filma Ljubiše Grlića i Ivice Hripka te osam filmova Vladimira Peteka. Negdje oko 17:40, na samom kraju ovog programskeg niza, održana su tri filmska pokusa pod nazivom *Kariokineza 139, 140 i 141* autora Zlatka Heidlera. Prema pisanju Hrvoja Turkovića, pokus se sastojao u provlačenju filmske vrpce marke ORWO ispred žarulje projektoru koja bi u trenu dodira s celuloidom rastopila emulziju na vrpci pa je na platnu prikazano koloritno raspadanje samog filma. Kamerom su tada rukovali Zenon Häusler i Zlatko Domić, koji su pod Heidlerovim nadzorom isti pokus ponovili 33 godine kasnije, a ovoga puta snimio ga je Milan Bukovac. Snimka tog eksperimentalnog filma danas se nalazi na DVD-u *Rani eksperimentalni film i video u Hrvatskoj* (1998) i predstavlja vjerljivo jedini dokument tog paradigmatskog primjera antifilma — radikalne filmske struje koja se javila u Kinoklubu Zagreb i aktualizirala u Genre Film Festivalu, bijenalnom okupljanju (jugoslavenskih) neoavangardnih filmskih stvaraoca. Prema kazivanjima Vedrana Stipčevića, sudionika tog perioda, ideju za film Heidler je preuzeo od Tomislava Kobje — uz Kobijino usmeno dopuštenje — koji je isti pokus prethodno izveo u prostorijama Kinokluba Zagreb. Liječnik po struci, Kobja je za dezintegraciju filmske vrpce upotrijebio termin kariokineze koji označava diobu stanične jezgre, i uz citokinezu predstavlja sastavni dio biološkog procesa pod nazivom mitoza. Prema Hrvoju Turkoviću Heidlerov je pak filmski pokus bio

«ironijska persiflaža» antifilmskog pokreta, stoga geffovsku *Kariokinezu* vjerojatno možemo misliti kao gestu provokacije koja je željela ismijati i obezvrijediti ovo progresivno filmsko gibanje. No umjesto uvrede film je na festivalu nagrađen i prepoznat kao antifilm *par excellence*, potvrdivši time sveobuhvatnost slobode (od mitova, terora, pravila, autoriteta...) koju je antifilm zagovarao.

Slaveći svoju 90. obljetnicu postojanja Kinoklub Zagreb odlučio je jubilarnu 50. reviju amaterskog filmskog stvaralaštva — dvostruki rođendan! — otvoriti upravo posvetom antifilmu, kroz *hommage* Kobijinoj i Heidlerovoj *Kariokinezi*. Poziv na njenu reinterpretacijsku rekonstrukciju organizacijski je odbor Revije uputio umjetniku Davoru Sanvincentiju, koji je u svom posljednjem filmu *Skoro ništa: i da je noć* (2016) na sličan «kariokintički» način tretirao filmsku vrpcu. Dijelovi vrpce iz Sanvincentijevog filma korišteni su i u performansu *Dezintegracija Saturna u magnetskoj petlji* (*Disintegration of Saturn within the Magnetic Loop*, 2016) u kojem je autor, u suradnji s glazbenikom Nenadom Sinkauzom, vrpcu s teleskopskom snimkom Saturna ozvučio magnetitom; dok je celuloid u petlji prolazio kroz mineralnu željeznu rudu, autorove dlanove, mikrofon i projektor istovremeno, na krhkoi su površini filmskog tkiva ostajali tragovi magnetita, a elektromagnetska prašina proizvodila je zvuk čiji se otisak ujedno video na platnu. Umjesto snimke Saturna na revijskoj će izvedbi Sanvincenti sličnom pokusu podvrgnuti snimku planina, s posebnim izvedbenim

osvrtom na *Kariokinezu* kroz filmski «blank» sadržajno nalik onome s kojim su sredinom 1960-ih eksperimentirali Kobia i Heidler.

Petra Belc

DEZINTEGRACIJA FILMSKE TRAKE UNUTAR MAGNETSKE PETLJE

Crni ekran.

Dezintegracija filmske trake unutar magnetske petlje.

Film pukne ili izgori.

Bijeli ekran.

Film postoji samo u sadašnjosti, u trenutku projekcije. Čin poklanja pažnju na vidljivu filmsku traku, zvučni i manipulirani zvuk 16 mm projektoru i teksturu celuloidne emulzije u svojoj efemernoj kvaliteti.

Performans će izvesti Davor Sanvincenti i Miodrag Gladović

KARIOKINEZA — FILOZOFSKA CRTICA

Prilikom obilježavanja događaja paljenja filma bilo bi dobro prisjetiti se riječi dr. Branka Despota koji je više puta, napolu u šali, govorio kako film koji bi prikazivao sebe sama, ne bi prikazivao ništa. Misleći, dakako, na to da film uвijek prikazuje nešto drugo, ono snimljeno, a sebe ne prikazuje upravo zato da bi to drugo moglo biti prikazano. No u ovom slučaju imamo primjer da film zaista prikazuje samog sebe, ali dok gori. Dakle ono čega inače nema, ili se barem ne vidi, postaje vidljivo, pojavno, činom samosagorijevanja. Film koji gori, pokazuje se i dokazuje da nije ništa,

nego doista jest nešto, istodobno prelazeći u ništa, nestajući u tome gorenju. Tu je, dakako, neizbjježno ponoviti Heraklitove riječi o svijetu kao vatri, vječno živoj, koja se s mjerom pali i s mjerom gasi. U tome smislu, bismo li mogli reći da upravo film, dok gori, i prikazuje sebe sama, prikazuje tu Heraklitovu vatru, odnosno, prikazuje svijet? Ili, ako smijemo ići još dalje, prikazuje sve. Ne ograničava se na ono jedno snimljeno, isključujući sve ostalo, nego je upravo svojom prazninom, oživljenom putem vatre, oslobođen tih ograničenja. Gorući film, oslobođeni film, absolutni film?

Neven Dužanec

IZLOŽBA PLAKATA KINOKLUBA ZAGREB

Plakati Darija Devića za Kinoklub Zagreb već su bili svuda — od zidova Bookse, Krivog puta i sličnih ustanova u kulturi, preko kulturnih ulaznih vrata Tajništva KKZ-a na Trgu žrtava fašizma, pa do raznih izložbi dizajna i novinskih i TV članaka o autoru — no nikada nisu bili u pravome kino-izlogu. Do sad! Tijekom trajanja Revije, u okvirima ispred Kina Tuškanac izložit ćemo selekciju iz Darijevog dosadašnjeg rada za Kinoklub i uveseliti gledatelje u redu za karte i pušače koji se između projekcija iskradu na koji dim.

“Svaki plakat genijalniji od prethodnog. Kako to objasnit.” samo je jedan od brojnih ekstatičnih Facebook komentara i pozitivnih rekacija na dizajn plakata Darija Devića za ciklus filmova ‘Žena, mačka, kraljica’ održan u ožujku prošle godine u

Kinoklubu Zagreb (KKZ-u). Nakon šest godina rada na poziciji kućnog dizajnera KKZ-a Dević i dalje uspijeva zainteresirati, ali i provocirati publiku nezavisne kulturne scene. Upadljivost i laka čitljivost nerijetko potiču na pisano, usmenu ili barem emoji reakciju budući da je mogućnost otvorene i obostrane komunikacije esencijalan element ovakve vrste dizajnerskog plakata. Potreba za nekim subjektivnim sudovima i komparacijom najnovijeg plakata i nekog prethodnog odgovara jednako tako osobnom i intuitivnom procesu nastanka istih. Naime, Dević je u nekoliko navrata svoje najosobnije angažmane u organizacijama poput KKZ-a, Žive muzike i časopisa Zarez definirao kao ‘mikrosuradnje’. To su suradnje koje ciljaju na točno određenu publiku strastvenu oko sadržaja organizacija čije programe renomirani dizajner redovito posjeće. Stoga, ne čudi kako su najbolja autorska rješenja proizašla upravo iz Devićeve svakodnevice s kojom se kao vjerna publika dotičnih lako poistovjećujemo.’ (Iz teksta ‘Kako to objasniti?’ Lovre Japundžića za izložbu ‘Grafički urednik Kinokluba Zagreb’ u Galeriji Greta, travanj 2018.)

SREBRNA MEDALJA UNICA-E FILMU NAOPAKO FILIPA ZADRE

Kratkiigrani filma *Naopako* u režiji Filipa Zadre, studenta Akademije dramske umjetnosti, nagrađen je Srebrnom medaljom u selekciji studentskih filmova, a *Kraljica Martine Marasović* u produkciji Blanka, počasnom diplomom Svjetskog festivala neprofesijskog filma — UNICA 2018, održanom od 1–8. rujna 2018. u češkome gradu Blansko.

Uz nagrađene filmove, Hrvatsku su na festivalu predstavljali Sunčica Ana Veldić s dokumentarnim *White Trashom*, također studentskim filmom u produkciji ADU-a, te Daria Blažević s eksperimentalnim *Kartografom* u produkciji Kinokluba Zagreb. U svjetskom natjecanju jednominutnih filmova predstavljao nas je Zvonimir Rumboldt s *Ulaskom vlaka u stanicu*.

Na festivalu su prikazani filmovi iz 27 zemalja-članica Svjetske organizacije neprofesijskog filma, a hrvatsku selekciju za festival odabrao je i za nastup pripremio Hrvatski filmski savez.

52

72

H
R
F
S
—
5
0

53

72

H
R
F
S
—
5
0

Ovdje ponuđeni pregled pojmova, imena i filmova vezanih uz Kinoklub Zagreb ciljano je intiman, fragmentaran i selektivan jer nam je želja bila ponuditi jedinstvenu vizuru Kluba iz perspektive njegovih aktualnih članova. Pozivu da ponude impresije i misli odazvali su se filmski autori Željko Radivoj i Neven Dužanec te filmologinja Petra Belc na čemu im zahvaljujemo uvjereni kako će ovdje ponuđene crtice iz prošlosti i sadašnjosti kluba osigurati da ga otpratimo u sretnu budućnost. — *Višnja Vukašinović, incijatorica i urednica Abecedarija KKZ-a*

AMATERIZAM — Djelovanje koje je motivirano zadovoljstvom i ljubavlju (fr. amateur: ljubitelj). (vv)

ANTIFILM — Teorijska provokacija i stvaralačko-istraživački smjer nastao u Kinoklubu Zagreb početkom 1960-ih godina. Prema dostupnim izvorima, prvi ideolozi bili su amateri Tomislav Kobia i Mihovil Pansini. U razgovorima održanim u proljeće 1962. i zimu 1963. u podrumu Kinoklubajavlja se ideja Antifilma, i služi kao poticaj za pokretanje festivala (--->) GEFF. Na razgovorima sudjeluju Gluščević, Grlić, Haberštok, Igali, Jakaša, Jakolić, Kobia, Oreščanin, Panić, Pansini, Radić, Stipčević, Sudović, Vuk i Zenko. Razgovori su objavljeni u Knjizi GEFF-a 1967. godine pod nazivom ‘Antifilm i mi’. Temeljne karakteristike antifilma su radikalna redukcija intervencije autora u filmsko djelo, čišćenje filma od svih vanfilmskih elemenata, negiranje razlika između amaterske i profesionalne kinematografije te potpuna stvaralačka

sloboda. Najznačajniji antifilmovi su ‘K3 ili čisto nebo bez oblaka’ (Pansini, 1963.), ‘Scusa Signorina’ (Pansini, 1963.), ‘Termiti’ (Šamec, 1963.), ‘Kariokineza’ (1965.) kao i niz ranih radova Vladimira Peteka. (PB)

ENTUZIJAZAM — Ono čime Kinoklub vrvi, što ga pokreće i bez čega ga ne bi bilo. (ND)

FAS — Filmski autorski studio – prva nezavisna producijska kuća u Jugoslaviji formiran inicijativom članova Kinoklubova Zagreb i Split, a koju je od osnutka 31. prosinca 1967. do gašenja 1973. vodio Krunoslav Heidler. Uz niz kratkometražnih, FAS je producirao i pet cijelovečernjih igranih filmova uključujući dugometražne prvjence Ante Peterlića (‘Slučajni život’, 1969.), Lordana Zafranovića (‘Nedjelja’, 1969.) i Tomislava Radića (‘Živa istina’, 1972.). (vv)

FILM KOJI NISAM SNIMIO — Postoji jedna malo poznata kategorija ‘film koji nisam snimio’. Nesnimljen iz tko zna kojih razloga, godinama muči autora. Svako toliko, ponekad i nakon pola stoljeća, ispliva iz dubine psihe i traži da ga se analizira, razrađuje i razmatra. (ŽR)

FOKUS — Točka kroz koju prolaze sve zrake što padaju na određeni optički sustav paralelno s optičkom osi toga sustava. Također ime remek-djela filma fiksacije Ivana Martinca iz 1967. u kojem se pojavljuju Tomislav Gotovac i Lordan Zafranović, a kojeg je njegov autor opisao kao ‘čisti film’. (vv)

GEFF — Filmski festival istraživačkog filma (i istraživanja filma) punog na-

ziva Genre Film Festival, održavan bijenalno u Zagrebu između 1963. i 1970. godine. Naziv je dobio prema UNICA-inoj klasifikaciji filmova na igrane, dokumentarne i žanr filmove. Žanr filmovi bili su treća, nesvrstana kategorija namijenjena uglavnom eksperimentalnom filmu. Svaki festival imao je krovnu temu: GEFF (1963.), Antifilm i nove tendencije, GEFF (1965.) Istraživanje filma i pomoću filma, GEFF (1967.) Kibernetika i estetika, GEFF (1970.) Seksualnost kao mogući put u novi humanizam. U planu je bio i GEFF pod nazivom Nepoznate energije i neidentificirani osjećaji koji nikada nije održan. (PB)

GOTOVAC, TOMISLAV — Bio je hodojuća filmska enciklopedija. Parirao mu je znanjem Ante Peterlić, čovjek koji je priredio Filmsku enciklopediju u dva toma. Za razliku od Peterlićevog akademskog pristupa filmskim jedinicama, Tomovo je bilo prožeto pikanterijama koje niste mogli naći u ‘ozbiljnoj literaturi’. (ŽR)

HABAZIN, ANĐEJKO — Vrstan snimatelj u generaciji šezdesetih s Tomislavom Gotovcem, Ivom Lukasom, Vedranom Stipčevićem. Gotovcu je snimio ‘Kuda idemo ne pitajte’, ‘Osjećam se dobro’, a glumio je u Lukasovom legendarnom filmu ‘Kap po kap do zdrave kose’ – onaj najmanji, koji se, usput rečeno, nije htio gol skinuti na savskom kupalištu. Živ je. Živi u Švicarskoj. (ŽR)

HABERŠTOK, ŽELJKO — Legendarni tajnik KKZ-a krajem pedesetih i do pred kraj šezdesetih, snimatelj je filmova uglavnom na 16 mm traci. Bio je ‘prva kamera’ KKZ-a u tom razdoblju. Snimao je uglavnom filmove ‘najvećim’ autorima: Mi-

šezdesetih, a Haberštok i dalje. Ljubomir Beneš kao da je imao pred očima njih dvojicu kada je započeo čuvenu seriju ‘A je to’. (ŽR)

HEIDLER, KRUNOSLAV — (Hajdler u bivšoj državi.) Živi u Đurđevcu. Bivši tajnik Kino saveza Hrvatske, potom direktor FASA i jedno vrijeme i predsjednik KKZ-a. Čovjek koji je zadužio hrvatsku kinematografiju, a da osobno nije snimio, kao član KKZ, ni jedan film, osim obiteljskih. Vječno će biti zavidan bratu Zlatku Hajdleru na filmu ‘Kariokineza’, filmu koji nije nikada snimljen, a pobjednik je GEFF-a 1965. godine. Usput, ideja filma ‘Kariokineze’ pripada doktoru Tomislavu Kobiji. Zlatko Hajdler je zatražio i dobio privolu od doktora pred živim svjedokom Vedranom Stipčevićem i prijavio film/ideju na GEFF. (ŽR)

HODAK, MARIJAN — U KKZ dolazi početkom šezdesetih i režirao je dva neobična filma sa snimateljem Krešimirom Lesselom: ‘Dopustite mi da izvedem vašu kćerku večeras, gospodine’ i ‘Sonata u blendi 2,8 za Nizo kameru FA3’. Osobno je smatrao da mu je najbolji film ‘Ruke’, film za koji je dobio 1972. godine Grand prix na festivalu socijalističkih zemalja, mislim u Varšavi. Buduće generacije klubaša pamtit će ga po odličnom eksperimentalnom filmu ‘Izlazak radnika iz tvornice i ulazak vlaka u stanicu’. (ŽR)

HOHOLAČ, VLADO — Tehnički tajnik KKZ-a krajem pedesetih i do pred kraj šezdesetih, snimatelj je filmova uglavnom na 16 mm traci. Bio je ‘prva kamera’ KKZ-a u tom razdoblju. Snimao je uglavnom filmove ‘najvećim’ autorima: Mi-

hovilu Pansiniju, Tomislavu Kobiiji, Ljubiši Grliću, Ivi Lukasu... (žR)

IVANČIĆ, TATJANA (1912. – 1987.) — Autorka s najviše proizvedenih filmova u Kinoklubu Zagreb. Filmom se počela baviti u pedesetim godinama, a tematski je istraživala i bilježila svakodnevnicu, prirodu, poglavito more, i teksture. Zbog svoje poetike, kao i zbog roda, u klubu nije bila u potpunosti prihvaćena te uz pomoć Vere Robić Škarice otvara Kinoklub Studio pod čijom se egidom natječe na festivalima amaterskog filma. Nagrade je osvajala diljem Jugoslavije kao i međunarodno, od Italije do Japana. Prema dostupnim podatcima, Ivančić je prva žena koja je osvojila titulu Majstora amaterskog filma Jugoslavije 1980. godine. (PB)

JESENICE-STUTTGART ITD — Film Mirislava Mikuljana iz 1970. godine. Jedan od prvih hrvatskih filmova o gasterbajterima u svega pet minuta trajanja donosi punokrvni prikaz zastrašujuće situacije na kolodvoru prilikom ukrcavanja gdje naši budući emigranti izgledaju posve nalik izbjeglicama koji se danas jednako strastveno pokušavaju dočepati Njemačke. Je li rad oslobođio radnike i seljake specijalnog vlaka Jesenice–Stuttgart pitanje je koje nastavlja odzvanjati našom povještu, isto kao i ono hoće li rad oslobođiti sve one koji u ovome trenutku odlaze u obećane im krajeve. (vv)

KADAR — Temeljna jedinica filma. Kadar može biti u trajanju od jedne do bezbroj sličica. Tako ima jedan srpski film, koji osim špice, sadrži samo jednu sličicu. Riječ je o 'Kako su me prvi put fotografi-

rali' (1972.). Film 'Iris' (KKZ 1971.) završava s više od 800 pojedinačnih sličica - portreta prolaznika - i svakoga se raspoznae. (žR)

KREATIVNOST — Ono što u kinoklubu izlazi na vidjelo u najrazličitijim pojavnim oblicima i napisljetu se razotkrije u baš svakom od članova, makar u nekoj mjeri. (ND)

LJUBAVNIK — Jedno od značenja riječi 'amator' od koje je nastao pojam 'amater'. Ljubavnik je onaj koji voli nelegitimno, nedopušteno pa i potajno, ali u svakom slučaju neobuzdano, a time i snažnije. (ND)

PANSINI, MIHOVIL (1926. – 2015.) — Prvi Majstor amaterskog filma Jugoslavije (1961.), liječnik otorinolaringolog, antifilmski ideolog. Jedan od najpoznatijih jugoslawenskih amatera, autor najranijih strukturalnih filmova fiksacije u Jugoslaviji — 'K3 ili čisto nebo bez oblaka' (1963.), 'Dvorište' (1963.) i 'Zahod' (1963.). Jedan od najinspirativnijih jugoslawenskih amaterskih teoretičara filma, sklon citatnom kolažiranju i interdisciplinarnosti, nalazi se među pionirima filmskog kognitivizma u Jugoslaviji. Filmom 'Scusa Signorina' (1963.) vrši radikalno oslobođenje kamere i filma od utjecaja tržišta, autora, pripovijedanja i montaže. (PB)

PASPA, MAKSIMILIJAN (1896. – 1961.) — Osnivač je Kinokluba Zagreb (1928.) i njegov prvi predsjednik. Po zvanju stomatolog, sin jednoga od prvih popravljača i izrađivača filmske opreme u Hrvatskoj, snimio je brojne dokumentarne filmove, nekoliko kratkih igranih te nam kao fotograf ostavio preko 7000 dijapo-

zitiva. Glavni je lik filmskog serijala 'Paspin kut' Zorka Sirotića s Lukom Kosmatom u naslovnoj ulozi. (vv)

PRIJEPODNE JEDNOG FAUNA — Film Tomislava Gotovca iz 1963. godine. Sastoje se od tri ravnopravne sekvene od koje je prve dvije snimio Vladimir Petek, a treću sam Gotovac. Prije podne jednog fauna strukturalni je film par excellence koji optimalnom estetskom formom manifestno oprimjeruje Gotovčeve umjetničke ideale. Film čine tri sekvene snimljene fiksiranim kamerom, a u svakom idućem prizoru uvode se filmska izražajna sredstva koja nisu prisutna u prethodnom, odnosno autor istu metodu u svakom idućem ponavljanju varira u odnosu na prethodno. (vv)

PUTOSITNICE — Film Tatjane Ivančić iz 1976. godine i jedno od najljepših putovanja vlakom u domaćoj kinematografiji u čijoj povijesti ne manjka vlakova i željeznica. Krajolik što promiče pored prozora postaje u filmu subjektivni odraz misli koje se za njega lijepe i u njemu oživotvruju — 'Putositnice' nisu ništa drugo nego kontemplacija slikom, onom što je nudi krajolik u pokretu. (vv)

RADIVOJ, ŽELJKO — Živi i veseli protagonist povijesti Kinokluba Zagreb te njegov najdugovječniji i najizdržljiviji član koji je svoj prvijenac 'Mr. Chip's, to smo mi' snimio na osmici davne 1969. godine. Dvije godine kasnije radi legendarni 'Iris', a filmove s jednakom strašcu snima i danas poučivši nas kako je u amaterizmu moguće trajati i uporno tražiti, i kako predano bilježiti, znači autentično se suprotstaviti sveprisutnoj kulturi zaborava. (vv)

RAZNORODNOST — Učestala osobina produkcije KKZ-a. Trenutačno u procesu reevaluacije kao i svi rodovi. Što se nekoč smatralo nedostatkom, danas se može vidjeti kao prednost. (ND)

SCUSA SIGNORINA — Film Mihovila Pansinija iz 1963. godine. Snimio ga je pričvrstivši na ledja šesnaestmilimetarsku kameru koja je potom bez nadzora bilježila njegovu šetnju zagrebačkim ulicama. Materijal koji je nastao karakterizirala je posve mašnja prepuštenost slučaju pri odabiru onoga što kamera snima, odnosno izostanak autorske kontrole nad zabilježenom stvarnošću. (vv)

ŠAMANOVIĆ, VEDRAN (1968. – 2009.) — Vanserijski filmski snimatelj i autor te predsjednik Kinokluba Zagreb. Njemu u čast ute muljena je 2010. godišnja nagrada 'Vedran Šamanović' koja se dodjeljuje 'filmskom umjetniku koji je u bilo kojoj grani filmske umjetnosti, u kratkom ili dugom metru, inovativnim stupom proširio granice filmskog izraza u hrvatskom filmu'. Poznat i kao 'čovjek koji je volio greško'. (vv)

ZLATNO PRAVLO DOKUMENTARIZMA — Izusa Zorana Tadića: 'Čuj, stari, sve vrijedno što možeš snimiti danas, a sutra nećeš moći, snimi!' (žR)

ŽANR — Onaj Čije Se Ime Ne Spominje. (ND)

Autori natuknica: ND – Neven Dužanec, filmski autor, Zagreb; PB – Petra Belc, filmologinja i filmska kustosica, Zagreb; vv – Višnja Vukašinović, filmska autorica, kritičarka i kustosica, Split/Zagreb; žR – Željko Radivoj, filmski autor, Zagreb

MANIFEST AMATERSKOG FILMA

i Amaterski film je film koji se radi iz ljubavi, ne iz finansijske koristi.

ii U amaterskom filmu mora vladati apsolutna autorska sloboda.

iii Amatersko filmovanje omogućuje filmu da bude istinska umjetnička forma, a ne tržišno namijenjena forma.

iv Amaterski film mora biti neovisan o dominantnim kulturnim praksama i politikama. Time se omogućuje stvarna ideološka sloboda pojedinog filma.

v Autori amaterskog filma okupljaju se u kinoklubovima, u kojima je omogućeno besplatno bavljenje filmom.

vi Osnovno načelo upravljanja kinoklubom je 'jedan član, jedan glas'.

vii Svi su jednaki u mogućnosti bavljenja amaterskim filmom.

viii Kino klubovi trebali bi (viii.1) osigurati uvjete za produkciju i arhiviranje amaterskih filmova; (viii.2) razviti strategiju razvoja amaterskog filma; (viii.3) surađivati sa svim drugim kinoklubovima.

ix Autori amaterskog filma imaju obvezu promovirati amaterski film.

x Amaterski film je jedan od instrumenata oslobođenja umjetnosti od raznih u nju infiltriranih elemenata, odnosno elemenata proizašlih iz svjetonazora koji su s umjetnošću nekompatibilni. Autor je izvršitelj takvog čina oslobođanja.

Manifest amaterskog filma napisao je Vedran Šuvan, predsjednik Kinokluba Zagreb od 2012. do 2018. Manifest je izšao u časopisu Zarez broj 327, 2. veljače 2012. godine.

AMATER NASPRAM PROFESIONALCA*

Najveća prepreka za amaterskog filmskog stvaratelja jest njegov vlastiti osjećaj inferiornosti u odnosu na profesionalnu produkciju. Sama odrednica 'amaterski' nosi u sebi jedan apologetski prizvuk. No upravo ta riječ — od latinske riječi amateur [sic] — 'onaj koji voli' upućuje na onoga koji nešto radi iz ljubavi spram neke stvari / nečega prije nego iz ekonomskih razloga ili nužnosti. Baš bi to značenje amaterskom filmskom stvaratelju trebalo predstavljati putokaz. Umjesto da zavidi scenaristu i piscu dijaloga, obučenim glumcima, bogatom osoblju i filmskim setovima, ogromnim produkcijskim budžetima profesionalnog filma, amater bi trebao iskoristiti onu jednu veliku prednost na kojoj mu svi profesionalci zavide, a to je sloboda, kako umjetnička tako fizička.

Umjetnička sloboda znači da amaterski filmski stvaratelj nikada nije prisiljen žrtvovati vizualnu dramu i ljepotu bujici riječi, riječi, riječi, riječi, nemilosrdnoj aktivnosti i pojašnjavanju zapleta, prikazivanju zvijezde ili sponzorskog proizvoda. Niti se od amaterske produkcije očekuje da ostvari dobit na ogromnu investiciju tako što će držati pozornost masovne i šarolike publike tijekom 90 minuta.

Poput amatera fotografa, amater filmski stvaratelj može se posvetiti

* Deren, Maya. 'Amateur versus professional.' (1959) *Film Culture* 39.1 (1965): 43–44.

bilježenju poezije i ljepote mjesta i događaja i, s obzirom na to da koristi filmsku kameru, može istraživati nepregledan svijet ljepote pokreta. (Jedan od filmova koji su osvojili Posebno priznanje 1958. godine na manifestaciji Creative Film Awards bio je OKRUGAO I KVADRATIČAN [ROUND AND SQUARE]) poetički, ritmički prikaz rasplesanih svjetala automobila koji su se slijevali niz autoceste, ispod mostova itd.). Umjesto da pokušate izmisliti zaplet koji pokreće, iskoristite kretanje ili vjetar, vodu, djecu, ljude, dizala, lopte... kao što bi ih slavila pjesma. Koristite svoju slobodu kako biste eksperimentirali vizualnim idejama. Vaše greške neće rezultirati otkazom.

Fizička sloboda uključuje vremensku slobodu — oslobođenost rokova nametnutih budžetom. No ponad svega, amaterski filmski stvaratelj, sa svojom malom, perolakom opremom, neprimjetan je (za 'iskreno snimanje') i fizički pokretan na čemu mu također zavide mnogi profesionalci, opterećeni kao što već jesu svojim višetonskim čudovištima, kablovima i ekipom. Nemojte zaboraviti da još uvijek nije napravljen ni jedan stativ koji je toliko čudesno svestran u kretanju kao kompleksan sustav potpore, zglobova, mišića i živaca koji čine ljudsko tijelo, koje, uz malo vježbe, omogućava golemu raznovrsnost kutova kamere i vizualne akcije. Imate sve to, i mozak također, u jednom krasnom, kompaktnom, mobilnom paketu. Kamere ne stvaraju filmove. Filmski stvaratelji stvaraju filmove.

Usavršite svoje filmove ne tako što ćete povećati količinu opreme i osoblja, već koristeći ono što imate

do krajnjih granica. Najvažniji dio vaše opreme ste vi sami: vaše pokretno tijelo, vaš imaginativni um i vaša sloboda da ih oboje koristite. Pobrinite se da ih zaista koristite.

Maya Deren, prevela Petra Belc

1 (Kontra)indikacije,igrani, 11'11", Valentina Lončarić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

2 3. rujna 2015., dokumentarni, 9'00", Sara Jurinčić, Udruga Restart, Zagreb

3 A onda sam i njih počeo zvati na plažu, eksperimentalni, 2'03", Glista i Mali iz Lifta, queerANarchive, Split

4 Albaharijeva 19,igrani, 13'56", Marko Dugonjić, Studio kreativnih ideja Gunja, Gunja

5 Architecture, animirani, 1'04", Ivan Tudek, samostalni autor(i), Sesvete

6 Audiovizuelni treptaj / iliti / aka / kvadratura kruga, dokumentarni, 5'00", piNO i.j., samostalni autor(i), Pula

7 Bazen me ne interesuje, dokumentarni, 9'40", Olivera Jović, Klub Pulske filmske tvornice, Pula

8 Beautifool Errrrr, eksperimentalni, 2'03", Marija Lučić, samostalni autor(i), Našice

9 Before the Wild Man Get You, dokumentarni, 4'56", Zorko Sirotić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

10 Bepo,igrani, 16'42", Filip Antonio Luizatović, Blank_filmski inkubator, Zagreb

11 Bonaca, eksperimentalni, 4'19", Josipa Vulić, Umas, Split

12 Bože, čuvaj Hrvatsku, dokumentarni, 6'50", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

13 Budi sam na ulici, eksperimentalni, 5'12", Iva Plavšić Pasković, samostalni autor(i), Zagreb

14 Buđenje u strahu,igrani, 48'58", Mario Merdžan, Blank_filmski inkubator, Zagreb

15 Call centar,igrani, 14'03", Borjan Cvrtila, Antonio David Perina, FTMO Vern, Tisno

16 Cezar u Pazinu,igrani, 18'14", Ivan Vuco, Kinoklub Zagreb, Zagreb

17 CilinDAR, eksperimentalni, 6'17", Ana-Marija Fabijanić, Udurga Kazimir i UMAS, Split

18 Čovjek koji spašava mačku,igrani, 16'44", Valentina Lončarić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

19 Dečki,igrani, 9'25", Borna Zidarić, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

20 Deer Boy, eksperimentalni, 13'00", Katarzyna Gondek, Motion, Zagreb

21 Dnevni migranti, dokumentarni, 14'53", Danijela Vučković Novosel, samostalni autor(i), Zagreb

22 Dog Tags/Pasje Pločice,igrani, 13'28", Noah Maricak, Rusty Buffalo Productions, Zagreb

23 Doma za Božić, dokumentarni, 30'53", Tomislav Đurinec, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

24 Donne, eksperimentalni, 12'00", Ivan Mihaljević, Unimedia udruga, zagreb

25 Druker, dokumentarni, 10'54", Stephanie Stelko, Klub Pulske filmske tvornice, Pula

26 Drvo i ja, dokumentarni, 29'58", Marko Dimić, Luka Hrvoj, samostalni autor(i), Zagreb

27 Edi, dokumentarni,17'39", Pavle Kocanjer, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

28 Epohe boje, eksperimentalni, 3'03", Roberta Bajčić, samostalni autor(i), Krk

29 Exodus, animirani, 5'58", Martina Lexi
Vizec, Akademija likovnih umjetnosti
i Ustanova Zagreb film, Zagreb

30 Flimflam, animirani, 8'00", Marko
Belić, Akademija likovnih umjetnosti
i Ustanova Zagreb film, Zagreb

31 Formatiran,igrani, 5'15", Luka
Duvančić, "Mala filmska forma"
Kinokluba Zagreb, Zagreb

32 Fury, animirani, 4'21", Katrin
Novaković, samostalni autor(i), Zagreb

33 Gesta za Sisak, eksperimentalni,
4'57", Katerina Duda, PUNKT, Zagreb

34 GUNNUH,igrani, 10'05", Marko Dugonjić,
Studio kreativnih ideja Gunja, Gunja

35 Human, eksperimentalni, 2'05", Anamaria
Šumberac, samostalni autor(i), Labin

36 HŽ, eksperimentalni, 3'06", Tin
Ostrošić, Teatar to go, Osijek

37 Illuminate,igrani, 12'00", Nina
Belina, samostalni autor(i), Zagreb

38 Izzy, dokumentarni, 19'00", Drago
Toroman, Fade in, Zagreb

39 Jeretik,igrani, 8'45", Amir
Kapetanović, Kinoklub Zagreb

40 Kako je Tanja ostala sama, dokumentarni,
9'08", Sidorov Mia, Udruga Restart, Zagreb

41 Karolinin izvanredan dan,igrani, 35'11",
Marin Mandir, Kinoklub Zagreb, Zagreb

42 Kartograf, eksperimentalni, 6'10", Daria
Blažević, Kinoklub Zagreb, Zagreb

43 Kontakt,igrani, 6'46", Mali iz
Lifta, queerANarchive, Split

44 Kratki spoj, dokumentarni, 21'00",
Hrvoje Mucavac, Tesla Dynamics,
Kinoklub Zagreb, Zagreb

45 Kreten,igrani, 14'56", Borna Zidarić,
Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

46 Leviathan of Desire, eksperimentalni, 5'01",
Petra Brnardić, samostalni autor(i), Zagreb

47 Ljubav u retrovizoru, dokumentarni,
6'13", Sanda Letonja-Marjanović,
Klub Pulske filmske tvornice, Pula

48 Ljube, dokumentarni, 21'40", Karlo
Vorih, Blank_filmski inkubator, Zagreb

49 Ljubljana-Zagreb-Garaža, dokumentarni,
21'47", Molina Yuliya, Udruga Restart, Zagreb

50 m.ocean, eksperimentalni, 9'00",
Tonči Bakotin, Sensoria, Kaštel Sućurac

51 Majči, dokumentarni, 50'51", Josip Lukić,
Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

52 Maništra pomidore - prva sezona,igrani,
35'27", grupa autora, queerANarchive, Split

53 *Marica,igrani, 20'00", Judita Gamulin,
Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

54 Marinada - Pozdravi, eksperimentalni, 2'40",
Luka Duvančić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

55 Marinko, dokumentarni, 21'00",
Hrvoje Podobnik, Gerger film, Požega

56 Marmontova, eksperimentalni,
2'16", Nikolina Pilić, PUNKT, Zagreb

57 Maskenbal, eksperimentalni, 3'28", Petra
Brnardić, samostalni autor(i), Zagreb

58 Mjesto odakle vam pišem pisma,
dokumentarni, 9'00", Nikolina
Bogdanović, Udruga Restart, Zagreb

59 Na sjeveru, dokumentarni, 8'13",
Ivor Glavaš, Udruga Restart, Zagreb

60 Na vodi,igrani, 15'02", Filip
Lozić, Danijel Popović, Mohikanac
PRODUKCIJA, Zagreb

61 Nemeček, dokumentarni, 19'30",
Mirko Logožar i Ante Marin,
Udruga Tvorница Ideja, Split

62 Nemoj da ti bude neugodno,
dokumentarni, 9'27", Tonči Kranjčević
Batalić, Tanja Minarik, queerANarchive, Split

63 Neprijatelj ispred zidina, animirani, 0'50",
Mihael Leone, samostalni autor(i), Varaždin

64 Nesonica, eksperimentalni, 3'44",
Marija Petričević, PUNKT, Zagreb

65 *Nitko nije savršen,igrani, 18'12",
Barbara Vekarić, Motion, Zagreb

66 Odijelo,igrani, 25'00", Martina
Lončar, Kinoklub Zagreb

67 Oproštaj, dokumentarni, 10'00", Škoro
Ivana Emily, Udruga Restart, Zagreb

68 Otok Murter, Hrvatska, dokumentarni,
14'13", Jakov Torić, samostalni autor(i), Tisno

69 Overviews, eksperimentalni, 8'38",
Dario Brkić, samostalni autor(i), Valpovo

70 Ovog jutra, eksperimentalni,
4'42", Dorotea Cerin, Toma Zidić,
samostalni autor(i), Zagreb

71 P4RANO1A, eksperimentalni,
3'46", Stella Hartman, Foto kino
video klub Zaprešić, Zaprešić

72 Panonsko more, eksperimentalni,
1'00", Martina Lončar,
Kinoklub Zagreb, Zagreb

73 Paranoja Paranoje, animirani, 4'34",
Katarina Jukić, Akademija likovnih
umjetnosti i Ustanova Zagreb film, Zagreb

74 Perfect Tattoo,igrani, 9'54", Stanka
Gjuric, samostalni autor(i), Zagreb

75 Perforacije/Perforations, animirani, 9'28",
Slobodan Tomić, samostalni autor(i), Split

76 Peškarija, dokumentarni, 3'14", Rina
Kovačić i Dora Matković, PUNKT, Zagreb

77 Posao iz Snova, dokumentarni, 36'19",
Zoran Čatić, Škola filma Šipan, Šipan

78 Posljednji,igrani, 20'01", Zorko
Sirotić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

79 Predmeti koji tonu,igrani,
23'03", Filip Peruzović, Luka Hrvoj,
samostalni autor(i), Zagreb

80 Prekid - kratki film,igrani, 4'56",
Nikolina Banić, queerANarchive, Split

81 Pripravnici,igrani, 19'55", Luka Ćurić,
Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

82 Promjene,igrani, 5'07", Josip
Visković, samostalni autor(i), zagreb

83 Prošlost,igrani, 14'25", Zoran Stojkovski,
Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

84 Razgovor o oču, dokumentarni,
18'20", Mladen Stanić, Akademija
dramske umjetnosti, Zagreb

85 Refleksije queer srodstava iz
perspektive prekarnog radnika,
eksperimentalni, 4'38", Tonči Kranjčević
Batalić, queerANarchive, Split

86 Rekvijem za propale filmove,
dokumentarni, 10'20", Ivana
Emily Škoro, Restart, Zagreb

87 Remiza, dokumentarni, 9'00", Aron Kovačić, Udruga Restart, Zagreb

88 Riba,igrani, 7'47", David Gašo, samostalni autor(i), Osijek

89 Ribe, ribe, kost, eksperimentalni, 2'53", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

90 Riders form The Noir, eksperimentalni, 2'11", Vice Junušić, samostalni autor(i), Osijek

91 Sahrana,igrani, 16'25", Tin Meze, Blank_filmски inkubator, Zagreb

92 Sakreštan, dokumentarni, 17'12", Luka Klapan, FFVAL, Luka

93 Sandra i Marina,igrani, 25'42", Igor Jelinović, Blank_filmски inkubator, Zagreb

94 sava raka tika taka,igrani, 29'06", Vjeran Vučković, Kinoklub Zagreb, Zagreb

95 Slucaj GnjDD, dokumentarni, 25'00", piNO i.j., samostalni autor(i), Pula

96 Slučajni oblici / posljedica unutarnjih stanja i vanjskih utjecaja, eksperimentalni, 4'33", Roko Crnić, PUNKT, Zagreb

97 Sonjin Bluz, dokumentarni, 17'03", Mladen Stanić, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

98 Spoj,igrani, 11'05", Neven Dužanec, Kinoklub Zagreb, Zagreb

99 Stanica, dokumentarni, 4'56", Davor Horvat, FTMO Vern, Zagreb-Susedgrad

100 Svaki dan poslije osam,igrani, 10'00", Filip Zadro, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

101 Svaki dan se rodi novi mustang, dokumentarni, 24'37", Jozo Schmuck,

Akademija dramske umjetnosti i Kinoklub Zagreb, Zagreb

102 Šeitanov dikobraz, eksperimentalni, 3'22", Petra Brnardić, samostalni autor(i), Zagreb

103 Špiro,igrani, 7'30", Ante Marin, Udruga Tvorница Ideja, Split

104 Šta skuvaću izist, dokumentarni, 13'39", Petar Vukičević, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

105 Što je za večeru?,igrani, 8'08", Kristina Matijašić, samostalni autor(i), Zagreb

106 Šumska vila i čarobni prah,igrani, 6'28", Saša Poštić, Svetmir film PRODUKCIJA, Karlovac

107 Target,igrani, 9'04", Hrvoje Wächter, samostalni autor(i), Slavonski Brod

108 Time lapsus, eksperimentalni, 5'00", Neli Ružić, PUNKT, Zagreb

109 Tost,igrani, 19'30", Daria Keršić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

110 Trenodija za žrtve Hirošime, eksperimentalni, 9'51", Zorko Sirotić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

111 Tužna Iva,igrani, 15'16", Borna Zidarić, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

112 U to vrijeme godišta,igrani, 17'57", Marko Dugonjić, Akademija dramske umjetnosti, Gunja

113 Ultra,igrani, 27'29", Igor Jelinović, Blank_filmски inkubator, Zagreb

114 Usputne priče – After performance, dokumentarni, 4'40", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

115 Usputne priče – Nemoj me jebati!, dokumentarni, 5'07", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

116 Usputne priče - O fanaticima filma, dokumentarni, 6'18", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

117 Usputne priče – Oko sokolovo, dokumentarni, 2'18", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

118 Usputne priče – Prebiranje po memoriji, dokumentarni, 9'20", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

119 Usputne priče – Smije se očima, dokumentarni, 1'00", Željko Radivoj, Kinoklub Zagreb, Zagreb

120 uvod u BRODOVI KOJI NIKUDA NE PLOVE (ili: kako si danas?), eksperimentalni, 6'27", Marija Lučić, Kinoklub Zagreb, Zagreb

121 Vijesti s Istoka,igrani, 9'20", Luka Tomašević, Kino klub Sisak, Sisak

122 Vrata do,igrani, 16'26",Filip Mojzeš, Tibor Keser, Akademija dramske umjetnosti, Zagreb

123 Vražja posla,igrani, 1'00", Višeslav Radić, Luka Hrvat, Kinoklub Zagreb, Zagreb

124 Vrt banana, dokumentarni, 16'28", Iva Matija Bitanga, PUNKT, Zagreb

125 Vrt,igrani, 8'49", Josip Visković, samostalni autor(i), zagreb

126 White light white heat , autoportret B.Grašovac ili esej o bijelom svjetlu, dokumentarni, 14'26", piNO i.j., samostalni autor(i), Pula

127 who said there will be a walk in time, eksperimentalni, 42'03", Masha Godovannaya, queerANarchive, Split

128 Za kockicu čokolade,igrani, 17'51", Marin Pavelić, samostalni autor(i), Jastrebarsko

129 Zvjezdana prašina, eksperimentalni, 1'28", Roberta Bajčić, samostalni autor(i), Krk

Foto kino video klub Zaprešić, Zaprešić · Miroslav Klarić · Trg žrtava fašizma 11, 10290 Zaprešić · 091 530 2888 · klaric@fkvkz.hr

Petar Vukičević, Žrnovnica · Privorska 6, 21251 Žrnovnica · 098 512 195 · petar.vukicevic27@gmail.com

Kino klub Sisak, Sisak · Matija Holjevac · Radnička 114, 44000 Sisak · 099 591 5656 · matija@kks.hr

Blank_filmski inkubator, Zagreb · Igor Jelinović · Matije Divkovića 7, 10090 Zagreb · 098 913 3411 · igorjelinovic@gmail.com

Škola filma Šipan, Šipan · Miro Bronzić · Luka bb, 20223 Šipan · 09 9216 7653 · mbronzic@gmail.com

FFVAL, Luka · Luka Klapan · Andrije Majdaka 11, 10296 Luka · 091 882 8516 · luka.klapan2@gmail.com

Kinoklub Zagreb, Zagreb · Marin Mandir · Vinobreška 9, 10000 Zagreb · 091 764 5884 · marin300@gmail.com

Kinoklub Zagreb-sf, Zagreb · Željko Radivoj · Trg žrtava fašizma 14, 10000 Zagreb · 092 3147517 · zeljko.radivoj@gmail.com

Klub Pulske filmske tvornice, Pula · Marko Zdravković-Kunac · A. Stigliča 12, 52100 Pula · 095 558 1853 · pulskafilmskatvornica@gmail.com

Gerger film, Požega · Hrvoje Podobnik · Fra. Kaje Adžića 60, 34000 Požega · 092 268 8837 · hrvojegerger@gmail.com

Ustanova Zagreb film, Zagreb · Sanja Borcic · Vlaska 70, 10000 Zagreb · 091 455 7066 · sanja.borcic@Zagrebfilm.hr

Tibor Keser, Zagreb · Šubićeva 10, 10000 Zagreb · 098 808 988 · tkeser@gmail.com

Toma Zidić, Zagreb · Klaićeva 11b, 10000 Zagreb · 091 503 9026 · toma.zidic@gmail.com

Petra Brnardić, Zagreb · Jurkovićeva 10, 10 000 Zagreb · 099 193 0669 · petra.bnardic@gmail.com

Kinoklub Zagreb, Zagreb · Zorko Sirotić · Trg žrtava fašizma 14, 10000 Zagreb · 091 573 3236 · zorko.sirotic@gmail.com

Kinoklub Zagreb, Zagreb · Daria Blažević · Trg žrtava fašizma 14, 10000 Zagreb · 099 705 87 35 · tajnistvo@kkz.hr

Jakov Torić, Tisno · Put Jazine 27, 22240 Tisno · 099 412 9206 · jakovtoric@outlook.com

Zoran Stojkovski, Zagreb · Istarska 46, 10000 Zagreb · 091 970 8836 · zoranstojkovski10@gmail.com

Marina Jurišić, Zagreb · Blagajska 13, 10000 Zagreb · 095 905 4365 · marina.jurisic1@gmail.com

Marko Dugonjić, Gunja · Velebit 42, 32260 Gunja · 098 907 4653 · dugmarko@gmail.com

Udruga Restart, Zagreb · Anita Bastašić · Prilaz Gjure Deželića 74, 10 000 Zagreb · 098 160 2686 · anita@restarted.hr

Luka Ćurčić, Zagreb · Hinka Wuertha 14, 10000 Zagreb · 095 829 6800 · luka.curcic@gmail.com

Roberta Bajcic, Krk · Ivana Meštrovića 1a, 51500 Krk · 091 118 3050 · robi.bajcic@gmail.com

Pavle Kocanjer, Karlovac · Brdo 6, 47000 Karlovac · 091 605 6910 · pavle.kocanjer@gmail.com

Marin Pavelić, Jastrebarsko · Radnička cesta 28 Jastrebarsko, 10450 Jastrebarsko · 091 796 9065 · marin.pavelic22@gmail.com

piNO i.j., Pula · I.J. posavski 1, 52100 Pula · 099 673 0581 · jilista6@gmail.com

Josip Lukić, Zagreb · Heinzelova 47, 10000 Zagreb · 091 563 2715 · josip_lukic@yahoo.com

Marija Lučić, Našice · I. B. Slovák 16, 31500 Našice · 099 267 4845 · dorlisa.vrh@gmail.com

Mladen Stanić, Split · Ivana Gundulića 36, 21000 Split · 095 862 8540 · mladenstanich@gmail.com

Sasa Postić, Karlovac · Marmontova aleja 20A, 47000 Karlovac · 095 587 2056 · sasapostic9@gmail.com

Tonci Bakotin, Kastel Sućurac · Cesta F.Tudmana 137, 21212 Kastel Sućurac · 095 584 9937 · tonci@sensoria.hr

Teatar to go, Osijek · Ines Jokoš · Solarski trg, 6, 31000 Osijek · 091 640 0610 · filmskarunda@gmail.com

Udruga Tvornica Ideja, Split · Ante Marin · Carrarina poljana 3, 21000 Split · 091 137 3713 · marinternazionale@gmail.com

Luka Duvančić, Velika Gorica · Zagrebačka 54, 10410 Velika Gorica · 099 441 6371 · luka.duvancic@gmail.com

Vice Junušić, Osijek · Vjenac Petrove gore 15, 31000 Osijek · 095 908 0985 · vicenkro@gmail.com

Dario Brkić, Valpovo · Trg kralja Tomislava 5, 31550 Valpovo · 091 4203 666 · dario.brkic.brko@gmail.com

Josip Visković, Zagreb · kordunska 15, 10000 Zagreb · 097 6116188 · prijateljnarođa@yahoo.com

Daria Keršić, Zagreb · Horvaćanska 47, 10000 Zagreb · 098 911 3468 · daria_kersic@hotmail.com

Jozo Schmuck, Zagreb · Šrapčeva 3, 10000 Zagreb · 099 371 9444 · joschmuck@gmail.com

Daria Blažević, Zagreb · Nova cesta 1, 10000 Zagreb · 099 705 8735 · daria.blazevic@gmail.com

PUNKT, Zagreb · Tanja Vučasinović · Veslačka 4, 10000 Zagreb · 098 665 269 · udruga.punkt@gmail.com

Noah Maricak, Zagreb · Tuškanac 1, 10000 Zagreb · 091 600 0955 · nbmar360@yahoo.com

David Gašo, Osijek · Vlašićka 1, 31000 Osijek · 091 904 7929 · gasodavid1@gmail.com

Akademija dramske umjetnosti, Zagreb · Borna Zidarić · Trg Republike Hrvatske 5, 10000 Zagreb · 098 249 353 · borna.zidarić@gmail.com

Kristina Matijašić, Zagreb · II Anina 7, 10000 Zagreb · 098 831 736 · kristina.matijasic@gmail.com

Stanka Gjuric, Zagreb · Cazmanska 8, 10000 Zagreb · 091 953 4520 · enfanteru@gmail.com

Drago Toroman, Zagreb · Preradovićeva 16, 10000 Zagreb · 091 195 5258 · dtoroman57@gmail.com

Mihael Leone, Varaždin · Široke ledine 14, 42000 Varaždin · 042 233 844 · smiljana.coh@gmail.com

Luka Hrvoj, Zagreb · Radmanovačka, 6r Zagreb · 091 562 0596 · luka.hrvoj@gmail.com

Motion, Zagreb · Ivana Bozic · Radnicka 20, 10000 Zagreb · 099 353 371 · fumotion@gmail.com

Ivan Vuco, Zagreb · Zagorska 20, 10110 Zagreb · 099 513 1934 · ivan.vuco856@gmail.com

Ana-Marija Fabijanić, Split · Ćirila i Metoda 10, 21000 Split · 092 258 8091 · lakocaigne@gmail.com

Anamaria Šumberac, Labin · Gondolići 29, 52220 Labin · 092 216 3679 · anamaria.sumberac.llr@gmail.com

Katrin Novaković, Zagreb · Cankarova 3, 10000 Zagreb · 092 124 4293 · katrin.novakovic@gmail.com

Tomislav Đurinec, Varaždin · Dravska poljana 25, 42000 Varaždin · 097 668 0172 · djurinec.tomislav@gmail.com

Amir Kapetanović, Zaprešić · Mirka Ožegovića 4, 10290 Zaprešić · 099 598 6982 · amirkape@gmail.com

Iva Plavšić Pasković, Zagreb · Lojenov prilaz 10, 10000 Zagreb · 098 962 1047 · ivaiva063@gmail.com

Nina Belina, Zagreb · Josipa Prikrla 7, 10000 Zagreb · 099 290 0013 · ninabelina0@gmail.com

Antonio David Perina, Tisno · Put jazine 37, 22240 Tisno · 099 296 6505 · adperina@gmail.com

Kinoklub Zagreb, Zagreb · Valentina Lončarić · Trg žrtava fašizma 14, 10000 Zagreb · 099 238 9157 · valka.vall@gmail.com

Davor Horvat, Zagreb-Susedgrad · Hrvatskih iseljenika 5, 10090 Zagreb · 091 511 4150 · contact@davorhorvat.com

Hrvoje Wächter, Slavonski Brod · Matije Gupca 32, 3500 Slavonski Brod · 091 362 6993 · sbhrco91@gmail.com

Martina Lončar, Zagreb · Cirkovci 48, 10 000 Zagreb · 098 978 6205 · martina.loncar0704@gmail.com

Unimedia udruga, Zagreb · Nikola. Mihaljević · Rapska 37, 10000 Zagreb · 092 289 8660 · nikola.mihaljevic@unimedia.hr

Slobodan Tomić, Split · Kneza Višeslava 16, 21000 Split · 021 348 573 · stomik60@gmail.com

Josipa Vulić, Omiš · Poljička cesta 59 Dočine, 21310 Omiš · 095 867 5132 · jopevulic@gmail.com

Danijel Popović, Zagreb · Grge Tuškana 39, 10000 Zagreb · 095 531 4640 · danijel@mohikanac.hr

Danijela Vučković Novosel, Zagreb · Nova cesta 137 b, 10 000 Zagreb · 091 371 2298 · danijelavuckovicno@gmail.com

Neven Dužanec, Zagreb · Dudovec 7, 10090 Zagreb · 098 593 281 · neven1@gmail.com

Filip Zadro, Zagreb · Zagrebačka cesta 78a, 10 000 Zagreb · 098 994 2389 · svespojeno@gmail.com

queerANarchive, Split · Tonči Kranjčević Batalić · Put Skalica 41, 21000 Split · 092 100 9999 · tonci@qsport.info

Hrvoje Mucavac, Zagreb · Ribnjak, 16 Zagreb · 091 307 0000 · hmucavac@gmail.com

Restart, Zagreb · Ivana Emily Škoro · Prilaz Gjure Deželića 74, 10000 Zagreb · 099 311 6025 · ivana.emily.koro@gmail.com

Ivan Tudek, Sesvete · V. Nazora 32, 103600 Sesvete · 091 583 5008 · jugtudek@yahoo.com

...svima onima koji su na neki način sudjelovali u organizaciji 50. Revije hrvatskog filmskog stvaralaštva.

Vidimo se na 51. Reviji hrvatskog filmskog stvaralaštva
22.–24.11.2019. u Splitu!

Hrvatski filmski savez
Kinoklub Zagreb

ZA IZDAVAČA

Matko Burić
Tomislav Šoban

UREDНИЦЕ

Lana Kosovac
Lea Štrajgar
Petra Belc
Sanja Zanki Pejić

GRAFIČKI UREDNIK

Dario Dević

LEKTURA

Ivančica Šebalj

FOTOGRAFIJE

Arhiva Hrvatski filmski savez
i Kinoklub Zagreb

TISAK

Tiskara Latin

NAKLADA

250 komada

PRIREĐIVAČI

Hrvatski
filmski
savez
*Croatian
Film
Association*

KINO KLUB ZAGREB

POKROVITELJI

Hrvatski
audiovizualni
centar
Croatian Audiovisual Centre

DHFR
društvo
hrvatskih
filmskih
redatelja

Pod pokrovitelj-
stvom Gradske
skupštine Grada
Zagreba.

PODRŽALI

Zaklada
Kultura nova

